

JAARVERSLAG 2022

N.V. RENDO HOLDING

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN:
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023
Behorende bij briefnummer: 008 d.d. 09-05-2023
Paraaf:

Inhoud

DIRECTIEVERSLAG	4
VOORWOORD	5
OVER DE RENDO-GROEP	6
MISSIE EN VISIE	7
10 PUNTENPLAN	8
KENTALLEN	9
N.V. RENDO HOLDING	10
RE-FLEX BEHEER N.V.	13
N.V. RENDO	14
N-TRA B.V.	19
ENAVI B.V.	20
RE-NET B.V.	21
RISICOMANAGEMENT	22
CORPORATE GOVERNANCE	26
SAMENSTELLING RAAD VAN COMMISSARISSEN	27
VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	29
ADVIES VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN AAN DE AANDEELHOUDERS	32
GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2022	33
GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022 VOOR WINSTBESTEMMING	34
GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022	35
GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT	36
OVERZICHT TOTAAL RESULTAAT OVER 2022	37
1. TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	38
ACTIVITEITEN	38
CONTINUÏTEIT	38
VESTIGINGSADRES, RECHTSVORM EN INSCHRIJFNUMMER HANDELSREGISTER	38
GROEPSVERHOUDINGEN	38
STELSELWIJZIGINGEN	38
SCHATTINGEN	39
CONSOLIDATIE	39
VERBONDEN PARTIJEN	39
TOELICHTING BIJ HET KASSTROOMOVERZICHT	39
2. ALGEMENE GRONDSLAGEN	40
ALGEMEEN	40
VERGELIJKING MET VOORGAAND JAAR	40
FINANCIËLE INSTRUMENTEN	40
CRITERIA VOOR HET NIET LANGER VERANTWOORDEN VAN ACTIVA EN PASSIVA	41
3. GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA	41
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	41
MATERIËLE VASTE ACTIVA	41
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	42
BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN VASTE ACTIVA	43

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

VOORRADEN	43
ONDERHANDEN PROJECTEN IN OPDRACHT VAN DERDEN	44
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	44
LIQUIDE MIDDELEN	44
EIGEN VERMOGEN	44
VOORZIENINGEN	44
VOORZIENING BELASTINGLATENTIE	44
JUBILEUMVOORZIENING	44
PENSIOENVERPLICHTINGEN	44
LANGLOPENDE SCHULDEN	45
VOORUITONTVANGEN BIJDRAGEN VAN KLANTEN	45
KORTLOPENDE SCHULDEN	45
4. GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT	45
ALGEMEEN	45
NETTO-OMZET	45
GEACTIVEERDE PRODUCTIE VOOR HET EIGEN BEDRIJF	45
OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN	46
PERSONEELSKOSTEN	46
INKOOPKOSTEN, KOSTEN VAN GROND- EN HULPSTOFFEN, KOSTEN UITBESTEED WERK, DEKKING (INTERNE) UREN	46
OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN	46
AFSCHRIJVINGEN OP IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA	46
BIJZONDERE POSTEN	46
OVERHEIDSSUBSIDIES	46
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	46
BELASTINGEN	46
RESULTAAT DEELNEMINGEN (GEWAARDEERD OP NETTO-VERMOGENSWAARDE)	47
5. FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN RISICOBEHEERSING	47
MARKTRISICO	47
KREDIETRISICO	47
LIQUIDITEITSRISICO	47
TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS VOOR WINSTBESTEMMING	48
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	56
TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING	57
JAARREKENING 2022 N.V. RENDO HOLDING	61
VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS PER 31 DECEMBER 2022 VOOR WINSTBESTEMMING	62
VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022	63
TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS VOOR WINSTBESTEMMING	64
ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING	64
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	64
TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST- EN VERLIESREKENING	66
OVERIGE GEGEVENS	68
OVERIGE GEGEVENS	69
CONTROLE VERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	70

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Directieverslag

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *AMT*

Voorwoord

Het jaar 2022 zal in meerdere opzichten als een bijzonder en tragisch jaar de geschiedenisboeken ingaan. Allereerst was er in februari de Russische inval in Oekraïne, daarnaast was er in 2022 sprake van de nasleep van de COVID-19 epidemie. De oorlog in Oekraïne had grote gevolgen voor de energiemarkt. Gasprijzen schoten omhoog en de overheid moest ingrijpen omdat veel mensen hun energierekening niet meer konden betalen. Door de inkoop van netverliezen worden ook netbeheerders geconfronteerd met hogere energieprijzen. Gerichte meerjarige prijsafspraken leidden ertoe dat de gevolgen voor RENDO beperkt bleven in 2022. We zijn blij dat er in de loop van 2022 landelijke afspraken zijn gemaakt om het afsluiten van gas en elektriciteit in verband met betalingsachterstanden te beperken. Binnen onze investeringsprogramma's zagen we vorig jaar dat prijzen voor materialen fors stegen en dat er voor veel producten lange levertijden ontstonden. Voor onze afdeling Inkoop betekent dit nog scherper en pro-actief inkopen. We hopen dat de COVID-19 epidemie voor eens en voor altijd achter ons ligt. Terugkijkend zijn de gevolgen voor RENDO beperkt gebleven, we konden de afgelopen jaren onze bedrijfsprocessen adequaat aanpassen op de nieuwe situatie.

Eind 2021 hebben we, in de vorm van een nieuw "10puntenplan", onze Missie, Visie en Strategie voor de periode 2022 – 2026 vastgesteld. In het Jaarverslag verantwoorden we ons op de verschillende punten. Een belangrijke doelstelling is om in 2026 40% duurzaam gas in onze netten te vervoeren. Eind 2022 zaten we op ruim 11%. Gezien alle plannen in ons werkgebied is 40% in 2026 nog steeds een reële doelstelling. Met name in 2024 zal naar verwachting het percentage duurzaam gas fors stijgen. De energietransitie zal de komende jaren daadwerkelijk van papier af moeten komen in Nederland. Het elektriciteitsnet zit overvol en hier zal fors in geïnvesteerd moeten worden. Een belangrijke verantwoordelijkheid voor de netbeheerders. De groei van zonne-energie in wijken en buurten is enorm, dit betekent ook voor RENDO toenemende investeringen in de laagspanningsnetten in Steenwijk en Hoogeveen. Hiernaast zet RENDO vol in op de realisatie van een nieuw elektriciteitsonderstation in Hoogeveen in 2027. Liefst realiseren we dit station eerder zodat het leveren en afnemen van energie in de regio Hoogeveen geen problemen meer oplevert. Het beheer en de aanleg van glasvezelinfrastructuur in Drenthe en Overijssel is de afgelopen jaren een steeds groter wordende activiteit geworden binnen N.V. RENDO Holding. Op korte termijn verwachten we naar 100.000 aansluitingen te gaan.

Het financiële resultaat komt in 2022 uit op EUR 5,9 miljoen, begroot was een resultaat van EUR 6,0 miljoen. Het resultaat wordt beïnvloed door een éénmalige bijzondere bate (EUR 1,5 miljoen) in verband met de afwikkeling van de fraude uit 2012. Indien we hier geen rekening mee houden, komt het resultaat ca EUR 1,6 miljoen lager uit dan begroot. Het resultaat deelnemingen, hogere inkoopkosten door gestegen elektriciteitsprijzen en stijging overige kosten zijn debet aan dit verschil.

RENDO is consequent aan het werk met strategisch personeelsbeleid. In beeld is gebracht waar op middellange termijn binnen de organisatie gaten vallen en hoe die opgevuld kunnen worden. Het is een compliment waard richting onze afdeling HRM dat in deze tijd van personeelsschaarste we er toch in slagen om vacatures (zeker op strategische plekken) in te vullen. Alles afgewogen sluit RENDO 2022, dankzij de bijzondere bate, af met een goed resultaat dat dicht tegen de begroting aan ligt en kunnen we de laagste tarieven in de sector hanteren. Hiernaast is uit onderzoek gebleken dat de klanttevredenheid is gegroeid en het aantal storingen beperkt is.

Ik bedank alle RENDO medewerkers voor hun betrokkenheid en inzet in 2022.

Eddy Veenstra,
Algemeen Directeur N.V. RENDO Holding
9 mei 2023

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Over de RENDO-groep

N.V. RENDO Holding

N.V. RENDO Holding is de moedermaatschappij van de verschillende vennootschappen. De statutaire directievoering over alle vennootschappen wordt verricht door de directie van deze vennootschap. Deze vennootschap is ook eigenaar van enkele gebouwen en terreinen (zoals het kantoor in Meppel).

RE-FLEX Beheer N.V.

RE-FLEX Beheer N.V. verzorgt diverse stafdiensten voor de N.V. RENDO Holding en haar bedrijfsonderdelen. Dit betreft de afdelingen Human Resource Management, Inkoop Logistiek & Facilitaire Zaken, PR & communicatie, Financiële Economische Administratie, Informatie- en Communicatie Technologie en Controlling & Regulering. Daarnaast is nagenoeg het voltalige personeel in dienst van RE-FLEX Beheer N.V. en wordt van hieruit ter beschikking gesteld aan de werkmaatschappijen.

N.V. RENDO

N.V. RENDO is eigenaar van de gebouwen, terreinen, elektriciteitsnetten en gasnetten in Zuid-Drenthe en Noord-Overijssel. N.V. RENDO is de volwaardige netbeheerder binnen de groep.

N-TRA B.V.

N-TRA B.V. is onafhankelijk adviseur op het gebied van het versnellen van de energietransitie en partner van de aandeelhoudende gemeenten bij de energietransitie.

Enavi B.V.

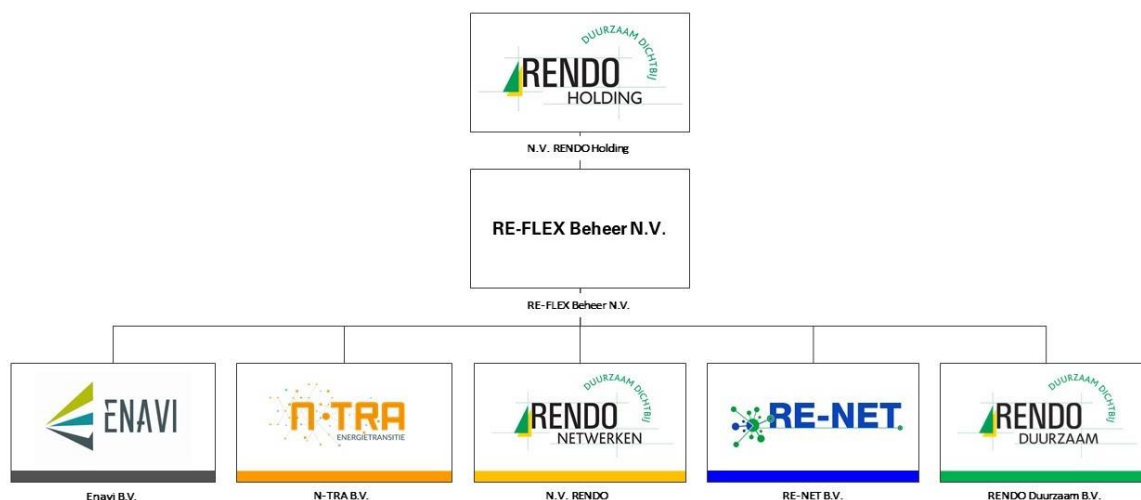
Enavi B.V. is de beheerder van meetinrichtingen grootverbruik, aannemer van openbare verlichting en verkeersregelinstallaties, transformatoren en middenspanningsinstallaties. Tevens worden commerciële aanverwante diensten vanuit dit bedrijfsonderdeel geëxploiteerd.

RE-NET B.V.

RE-NET B.V. neemt gezamenlijk met derden (waaronder gemeenten) deel in diverse warmte en glasvezel projecten. Tevens zijn de beheeractiviteiten voor de glasvezelnetwerken in RE-NET B.V. ondergebracht.

RENDO Duurzaam B.V.

Dit is een slapende vennootschap die in verband met de afwikkeling fraude nog niet is opgeheven.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *AMT*

Missie en Visie

De RENDO-groep heeft onderstaande missie, visie en strategie voor 2022-2026.

RENDO, duurzaam dichtbij

RENDO draagt zorg voor een adequate, veilige en efficiënte (betaalbare) distributie van (duurzame) energie en data (glasvezelinfrastructuur) in haar werkgebied. Deze distributie is in balans met de snelle verduurzaming (energietransitie) van onze regio. RENDO is medeontwerper van het toekomstige energienet binnen haar werkgebied in Drenthe en Overijssel en is hierop aanspreekbaar. RENDO is een proactieve partner voor de energietransitie van haar negen aandeelhoudende gemeenten en regionale samenwerkingspartners. Betrouwbaarheid en innovatie zijn belangrijke drijfveren voor de RENDO organisatie.

Van fossiel naar duurzaam gas

De transitie van fossiele naar duurzame energie moet op realistische gronden worden uitgevoerd. De bestaande gasinfrastructuur van RENDO is van uitstekende kwaliteit, kan nog 100 jaar mee en leent zich goed voor hergebruik door duurzame gassen (groen gas en/of groene waterstof). Met name in het landelijk gebied zijn duurzame gassen de adequate energievoorziening voor de toekomst, met waarschijnlijk de laagste maatschappelijke kosten. Ontwikkelingen en innovatie op het gebied van groene waterstof gaan snel. Wij zijn van mening dat groene waterstof een rol kan spelen in de gebouwde omgeving, zeker als het in de nabijheid wordt geproduceerd. We doen de komende jaren ervaring op in de Waterstofwijk in Hoogeveen, op Bedrijventerrein Eeserwold in Steenwijk en in Staphorst Zuid. De fossiele gasvoorziening in ons werkgebied kan in 2030 in zijn geheel worden vervangen door duurzame gassen. In 2026 willen we dat er 40% duurzaam gas door de N.V. RENDO netten stroomt.

Een modern elektriciteitsnet

Het bovenliggende elektriciteitsnet is in de periode tot en met 2026 voor grootschalige decentrale productie vol, er kan niet zonder meer worden teruggeleverd. Voor afname van elektriciteit komen de grenzen van de beschikbare capaciteit in de hogere netten eveneens in zicht. Eind 2022 is voor de regio van Assen tot en met Hoogeveen een vooraankondiging gedaan van afnamecongestie. Dit raakt ook onze klanten in Hoogeveen. Dit betekent echter niet dat we op elektriciteitsgebied de komende vijf jaar op onze lauweren kunnen rusten en geen duurzame initiatieven gaan faciliteren. In Hoogeveen wordt een nieuw onderstation voorbereid, er wordt geïnvesteerd in laagspanningsnetten om op wijk- en buurniveau te kunnen voldoen aan de nieuwe energiewerkelijkheid en RENDO faciliteert gerichte innovaties, zoals opslag in batterijen en waterstof. Een goede match tussen vraag en aanbod is een belangrijke uitdaging. Congestie en congestiemanagement zijn belangrijke aandachtspunten. Digitalisering en modern netbeheer worden hierbij steeds belangrijker.

Verder op glasvezel

De komende jaren bouwen we het beheer en de exploitatie van glasvezelnetwerken in Noord Oost Nederland verder uit. Binnen RENDO Fiber, de Joint Venture met DELTA Fiber, komen we in 2026 uit op ruim 100.000 glasvezelaansluitingen.

Op basis van een in 2021 uitgevoerd onderzoek is duidelijk dat de toekomstige waarde ontwikkeling van de glasvezelinfrastructuur positief is. We gaan ervan uit dat glasvezel opbrengsten een steeds groter aandeel van ons resultaat gaan vormen. Het beheer van de glasvezelinfrastructuur sluit goed aan bij de activiteiten van de RENDO-groep, wij zijn in staat om het beheer dichtbij en klantvriendelijk te organiseren. De komende jaren zal de focus van de bouw van glasvezelnetwerken verschuiven naar het verhogen van de benutting van de glasvezelnetten.

Partnerschap

De energietransitie vraagt om een proactieve netbeheerder en een proactief netwerkbedrijf. Zo zien wij onze rol ook: RENDO is partner van haar aandeelhoudende gemeenten om de Regionale Energie Strategie (RES) en de warmtevisies per gemeente daadwerkelijk te realiseren. Dit leidt tot maatwerk en innovatieve samenwerkingsverbanden om projecten gerealiseerd te krijgen. RENDO moet als een soort "kameleon" in staat zijn om binnen deze samenwerkingsverbanden en haar wettelijke mogelijkheden verschillende rollen op te pakken.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

10 puntenplan

De strategie 2022-2026 is vertaald naar een 10 puntenplan voor de RENDO-groep:

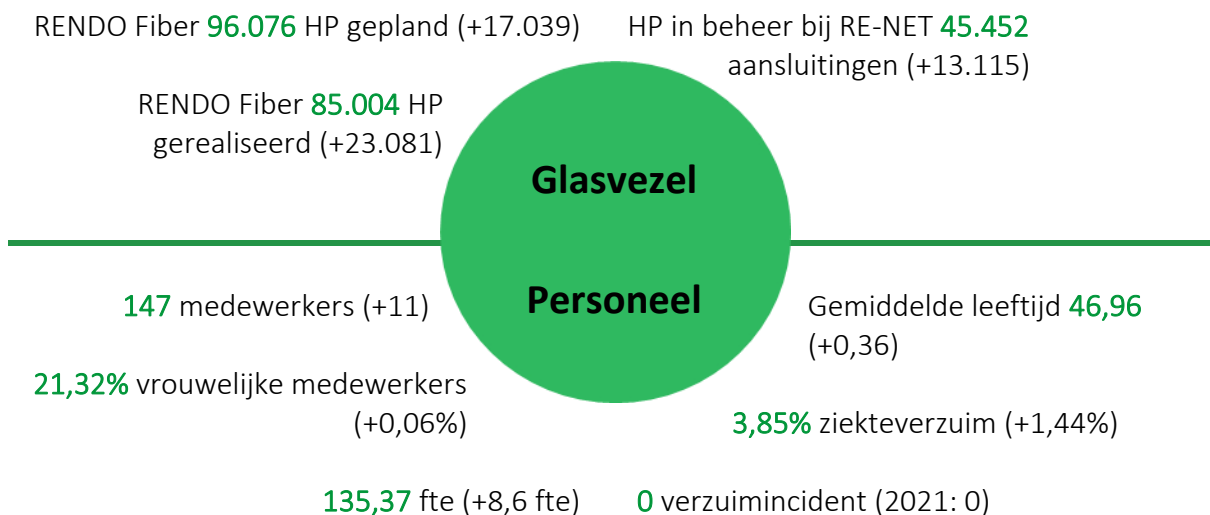
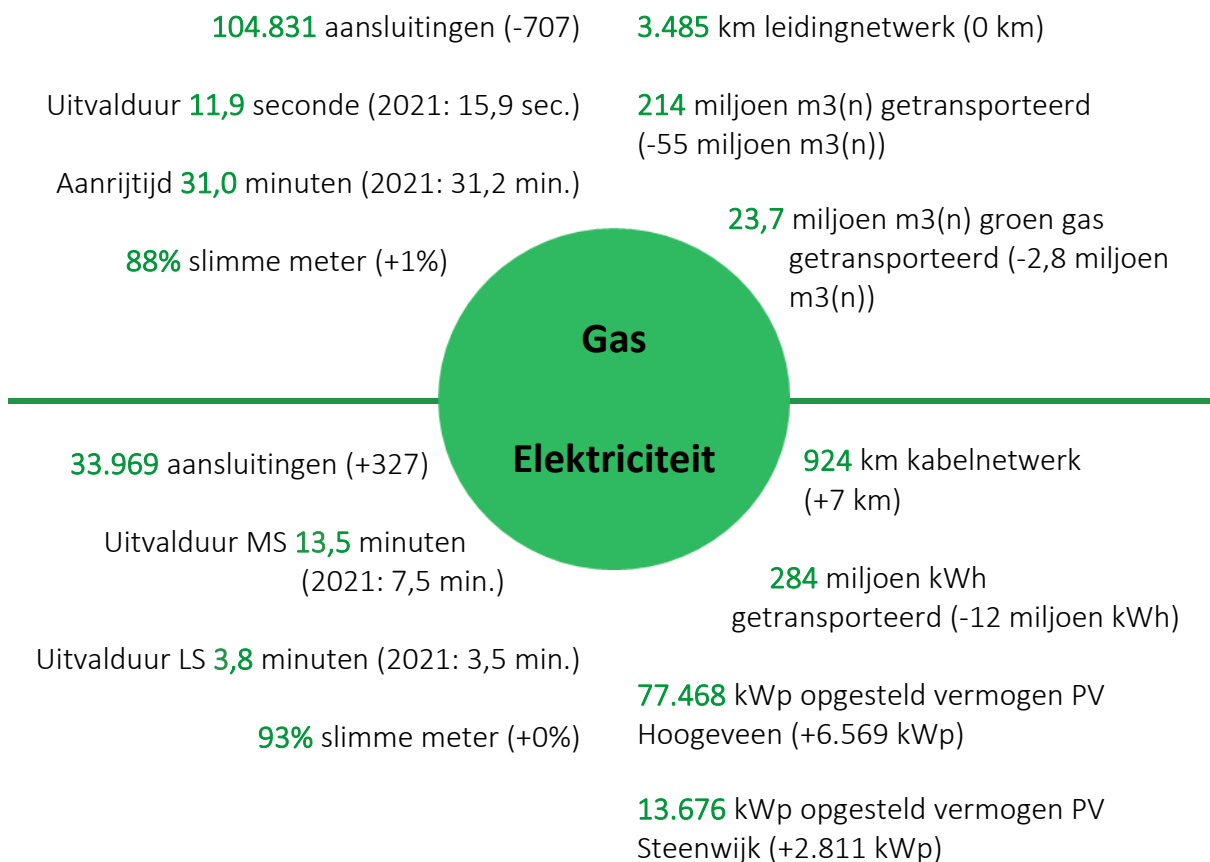
1. In 2026 stroomt er op jaarbasis gemiddeld 40% **duurzaam gas** door de gasnetten van N.V. RENDO.
2. In 2026 is het nieuwe **onderstation** in Hoogeveen in voorbereiding afgerond en heeft N.V. RENDO haar organisatie gereed en ingericht om het station te exploiteren. Het station wordt uiterlijk in 2027 gerealiseerd en RENDO neemt het initiatief om de planning te bespoedigen.
3. In 2022 is een plan gereed en in hetzelfde jaar uitvoerbaar hoe toekomstig en modern **netbeheer op afstand** (digitalisering) er binnen N.V. RENDO uitziet.
4. Uit de meerjarenraming blijkt dat RENDO **financieel gezond** is, jaarlijks positieve resultaten realiseert en voldoet aan interne en externe ratio's.
5. RENDO beoordeelt met haar partners en stakeholders welke **innovaties** op het gebied van energietransitie kansrijk zijn en hoe vervolgens in deze innovaties geïnvesteerd kan worden.
6. Op basis van gericht en actueel **strategisch personeelsbeleid**, is RENDO in staat de komende vijf jaar benodigd (met name technisch) personeel aan te trekken en vast te houden. Er zijn de komende vijf jaar geen vacatures op technisch en strategisch vlak, die de uitvoering van deze MVS in de weg staan.
7. Het beheer en de exploitatie van **glasvezelnetwerken** wordt uitgebreid en verbeterd. Het aantal abonnementen blijft minimaal op het gevraagde niveau binnen de oorspronkelijke businesscases. Benutting van het netwerk blijft toenemen door groei in het aantal actieve klanten.
8. RENDO geeft hernieuwde invulling aan het **partnerschap** en werkt nauw samen met haar aandeelhoudende gemeenten en overige stakeholders op het gebied van warmtevisies en de realisatie van de Regionale Energie Strategieën. Uitvoering en resultaten staan centraal. Dit nieuwe partnerschap wordt onderschreven door onze aandeelhoudende gemeenten en stakeholders.
9. Qua lage netwerktarieven (gemiddeld huishouden) en qua jaarlijkse uitvalduur in het gas- en elektriciteitsnet, bevindt N.V. RENDO zich in de **top 3** van de best presterende netbeheerders.
10. RENDO is in 2026 een **flexibele, klantgerichte en zelfstandige distributeur van energie en data** in Drenthe en Overijssel.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Kentallen

HP = Homes Passed, potentieel aantal objecten waaraan diensten kunnen worden geleverd
kWh = kilowattuur
LS = laagspanning (< 1 kV)

m3(n) = Normaal kubieke meter
MS = middenspanning (1-25 kV)
PV = Fotovoltaïsche (photovoltaic) zonenergie

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

N.V. RENDO Holding

N.V. RENDO Holding is de moedermaatschappij van de RENDO-groep.

Financiële ontwikkelingen

Financieel resultaat

De RENDO-groep heeft in 2022 een netto financieel resultaat behaald van EUR 5,9 miljoen, exclusief bijzondere bate EUR 4,5 miljoen (2021: EUR 6,6 miljoen). Begroot was een netto resultaat na belastingen van EUR 6,0 miljoen.

De negatieve afwijking van het resultaat ten opzichte van de begroting heeft primair te maken met het resultaat deelnemingen (EUR 0,6 miljoen), hogere inkoopkosten door de gestegen elektriciteitsprijzen (EUR 0,2 miljoen) en overige kosten (EUR 1,2 miljoen), voornamelijk ICT-kosten. Daar staan lagere personeelskosten tegenover (EUR 0,4 miljoen).

Ontwikkeling solvabiliteit

ACM ziet erop toe dat N.V. RENDO een minimale solvabiliteit heeft van 30%. Hier voldoen zowel N.V. RENDO als N.V. RENDO Holding aan. De solvabiliteit kwam voor 2022 uit op 43% respectievelijk 43%. Waarmee de solvabiliteit op een vergelijkbaar niveau is als 2021.

Kasstromen

In de jaarrekening is een kasstroomoverzicht opgenomen.

Liquiditeit & financieringsbehoefte

De liquiditeitsprognose wordt maandelijks bijgewerkt. Financierings- en renterisico's zijn beperkt. RENDO streeft naar een evenwichtige opbouw van haar leningenportefeuille. In 2022 zijn meerdere nieuwe financieringen aangegaan. N.V. RENDO heeft herfinanciering aangetrokken voor een aflopende lening op 1 december 2022 en een aflopende lening op 1 juni 2023. Daarnaast is er door N.V. RENDO Holding financiering aangetrokken, bestaande uit een vaste lening van EUR 5 miljoen en een lening van EUR 5 miljoen met flexibele hoofdsom (20% minimale opname). Voor 2023 heeft de RENDO-groep naar verwachting geen behoefte aan aanvullende financiering. Wel is aan de Raad van Commissarissen voor EUR 15 miljoen mandaat gevraagd om de financieringsbehoefte van 2024 vroegtijdig te kunnen invullen.

Financiële instrumenten

RENDO voert een defensief financieel beleid en bezit geen financiële derivaten. Het al dan niet in de toekomst aangaan van soortgelijke instrumenten is onderdeel van het treasurybeleid. In het vastgestelde Treasurystatuut is het gebruik van swaps uitgesloten.

Juridische procedures

De totale fraude schade van meer dan 10 jaar geleden behelst ca. EUR 38 miljoen. Dit concentreert zich enerzijds rondom de centrale in Steenwijk (EUR 30 miljoen) en anderzijds heeft dit te maken met de verkoop van het leveringsbedrijf (EUR 8 miljoen). De negatieve financiële gevolgen zijn de afgelopen jaren reeds in de jaarrekening verwerkt. RENDO zet alles op alles om zoveel mogelijk van dit geld terug te krijgen. In 2022 heeft de uitwinning van een pand in Groningen plaatsgevonden. De opbrengsten hieruit, samen met de reeds ontvangen bedragen, zijn ten gunste van het resultaat 2022 gebracht. Op 14 februari 2023 heeft het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden namelijk een voor RENDO gunstige

uitspraak gedaan in het hoger beroep. Daarmee zijn voor RENDO de ontvangen gelden onconditioneel geworden.

Organisatorische ontwikkelingen Sociaal beleid

Medio 2022 hebben de cao onderhandelingen plaatsgevonden met als

resultaat dat de cao is verlengd en er nieuwe afspraken zijn gemaakt tot en met december 2023. Inmiddels is thuiswerken onderdeel geworden van de manier van werken en is er beleid opgesteld. Hierbij is aandacht voor ICT-middelen bij thuiswerken, zodat medewerkers de thuiswerkplek goed kunnen inrichten.

Formatie

Afgelopen jaar zijn 17 nieuwe medewerkers gestart en 6 medewerkers uit dienst gegaan, waarvan 1 met pensioen. Per saldo is de formatie toegenomen, er is 8,6 fte meer in dienst dan ultimo 2021. In 2021 was nog sprake van een afname van de formatie door een aantal openstaande vacatures. Deze vacatures zijn inmiddels ingevuld. Bij diverse afdelingen is een lichte groei te zien in de formatie, de afname bij andere afdelingen wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door nieuwe openstaande vacatures. Op gebied van inhuur is eveneens sprake van groei. Waar RENDO ultimo 2021 4,9 fte inhuurde, is dat eind 2022 7,8 fte. Inhuur is deels een tijdelijke oplossing voor

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

openstaande vacatures, daarnaast vindt inhuur plaats vooruitlopend op het te bouwen onderstation en extra werkzaamheden door de energietransitie. Daarmee doet RENDO een voorinvestering. De leeftijdsopbouw is nagenoeg gelijk gebleven. Er heeft vooral een verschuiving plaatsgevonden in de groep van <26 jaar naar de leeftijdsgroep van 36 t/m 45 jaar. De gemiddelde leeftijd van 46,96 jaar is iets gestegen. Het percentage vrouwen in de organisatie is nagenoeg gelijk gebleven.

Duurzame inzetbaarheid

Voor de oudere leeftijdsgroepen neemt het risico toe op fysieke klachten die belemmeren om het werk vol te houden. In het vierde kwartaal van 2022 maken 6 medewerkers gebruik van de vitaliteitsregeling. Dit aantal is ongewijzigd ten opzichte van 2021. Daarnaast kijkt RENDO of er mogelijkheden zijn om voor sommige medewerkers gebruik te maken van de RVU-regeling, een vervroegde uittreding. Om de inzetbaarheid van alle medewerkers, jong en oud, blijvend te verbeteren heeft er in 2022 een Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) plaatsgevonden. Dit PMO heeft waardevolle informatie opgeleverd op diverse onderwerpen. Hiermee kan het beleid van RENDO verder worden geoptimaliseerd om medewerkers te ondersteunen en de inzetbaarheid in het heden en de toekomst te verbeteren.

Opleiding en ontwikkeling

Ontwikkel- en opleidingsmogelijkheden zijn naast perspectief bieden erg belangrijk om medewerkers te binden, boeien en behouden. Er hebben 11 medewerkers een vast dienstverband gekregen. Doorgroei binnen RENDO wordt gestimuleerd. Het afgelopen jaar zijn diverse medewerkers doorgegroei naar een andere functie binnen de organisatie. Daarnaast zijn een aantal ontwikkeltrajecten gestart. Er zijn meerdere leerling-monteurs in opleiding en ook op andere functies bevinden mensen zich in een ontwikkeltraject. Naast de structurele opleidingen zoals BHV, VCA, BEI en VIAG worden diverse opleidingen op maat gevolgd in het kader van ontwikkeling. Medewerkers wordt een (technische) uitdaging aangeboden om mee te werken aan de toekomst van RENDO, bijvoorbeeld op het gebied van de ontwikkeling van duurzame gassen en het nieuw te bouwen onderstation.

Veiligheid werknemers (veilig werken)

Omdat werken aan de energie-infrastructuur gepaard gaat met risico's heeft veiligheid blijvend prioriteit. RENDO investeert daarom in kennis en vakmanschap, maar ook in onderzoek en veiligheidsmaatregelen. We werken aan een veilige en gezonde werkomgeving en het minimaliseren van

risico's. Waar mogelijk doen we dat samen met ketenpartners zoals netbeheerders en aannemers. Dankzij de invoering van het digitale veiligheidspaspoort in 2022 is het voor zowel gebruikers als leidinggevenden beter inzichtelijk of de vereiste veiligheidsopleidingen en -instructies tijdig zijn gevolgd. Alle veiligheidsopleidingen zijn dit jaar volgens planning uitgevoerd, het jaar ervoor waren sommige acties vanwege COVID-19 uitgesteld. Het jaar 2022 stond duidelijk minder in het teken van de COVID-19 dan 2020 en 2021.

De inzet is gericht op het voorkomen van incidenten. In 2022 waren er, net als in 2021, geen incidenten met letsel of verzuim tot gevolg. De Injury Frequency is een indicator voor veilig werken en wordt berekend op basis van het aantal verzuimongevallen maal 1 miljoen gedeeld door het aantal gewerkte uren. In verband met het ontbreken van verzuimongevallen is deze 0 in 2022. Er zijn in 2022 twee gevaarlijke situaties gemeld en meteen opgelost.

Veiligheid netten (externe veiligheid)

De eerste prioriteit bij het netbeheer is de veiligheid, bij incidenten wordt adequaat opgetreden om de omgeving veilig te stellen. In 2022 is er 1 incident vanwege een afwijkende gaskwaliteit, als gevolg van een kortdurende odorisatie storing bij de landelijke netbeheerder, gemeld aan de toezichthouder SodM. Er zijn het afgelopen jaar geen meldingsplichtige gasincidenten geweest als gevolg van eigen handelen of eigen assets. Landelijk hebben zich, als gevolg van de hoge gasprijzen, enkele gevaarlijke situaties voorgedaan waarbij bewoners op alternatieve wijze hun woning wilden verwarmen. Ook in het netgebied van RENDO heeft zich een dergelijk incident veroorzaakt door een gasfles voorgedaan. Door in de sector ervaringen en kennis te delen over dergelijke situaties wordt stilgestaan bij het belang van de veiligheid voor mens en omgeving.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim in 2022 was 3,85% en daarmee hoger dan de afgelopen jaren. In 2021 was het verzuim nog gedaald naar 2,41%, het laagste van de afgelopen 5 jaar. Het branchegemiddelde ligt de afgelopen jaren op ruim 4% en blijft hoger dan het ziekteverzuim bij RENDO. Het branchegemiddelde was in het eerste en tweede kwartaal hoger, met 5,4% respectievelijk 4,9%. Bij RENDO waren vooral het eerste en laatste kwartaal hoog (>4%). COVID-19 en de griepgolf hebben afgelopen jaar een belangrijke rol gespeeld, het aantal ziekmeldingen is enorm toegenomen. Waar dit in 2021 nog 114 meldingen waren, was dit 198 meldingen in 2022. Ook was sprake van een aantal langdurige ziekten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Klimaatverandering en energietransitie

Internationaal wordt geprobeerd de klimaatverandering te beperken door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en toe te werken naar een CO₂-neutrale energievoorziening in 2050. Hierin wordt meer elektriciteit duurzaam opgewekt én meer elektriciteit gebruikt. De elektriciteitsvraag is in 2050 minimaal verdubbeld. Duurzame gassen, zoals groen gas, biogas en waterstof, zullen de rol van aardgas overnemen.

RENDO is vanuit meerdere invalshoeken betrokken bij de energietransitie. De energiestromen op de netwerken van N.V. RENDO verschuiven van afname naar opwek door de sterk toegenomen decentrale energieproductie in de laatste jaren. Er zijn diverse scenario's denkbaar voor de ontwikkeling van vraag en aanbod de komende decennia. Deze scenario's resulteren in een bandbreedte van mogelijke ontwikkelingen en bijbehorende gevolgen voor het energienet. Het gepubliceerde investeringsplan 2022 geeft inzicht in de toekomstige opgave om knelpunten op te lossen. N.V. RENDO streeft ernaar om het aardgas in haar netwerk zoveel mogelijk te laten verdringen door duurzame gassen. RENDO maakt zich sterk om de invoeding van groen gas zoveel mogelijk te faciliteren in haar netwerk. De bestaande gasinfrastructuur kan nog minstens 100 jaar mee en is van grote maatschappelijke waarde binnen de kapitaalintensieve energietransitie. RENDO is aangehaakt bij de landelijke initiatieven die onderzoek doen naar de mogelijkheden om waterstof te transporteren in gasnetten. Ook regionaal is RENDO betrokken. Gemeente Hoozevee heeft in 2020 een rijkssubsidie gekregen vanuit het Programma Aardgasvrije Wijken om het bestaande gasnetwerk in een woonwijk om te zetten van aardgas naar waterstof en een nieuwe woonwijk op het waterstofnetwerk aan te sluiten. Begin 2023 zal besluitvorming plaatsvinden, waarna in het najaar van 2023 wordt gestart. Gemeente De Wolden heeft een rijkssubsidie ontvangen voor een proeftuin. Hierbij is gestart met het verlagen van de energiebehoefte, als laatste stap zal het gezamenlijk door veehouders invoeden van groen gas op het gasnetwerk van N.V. RENDO worden uitgewerkt. In 2022 heeft gemeente Coevorden eveneens een subsidie ontvangen, doel is om Dalen van het aardgas af te krijgen. Naast het gebruiken van duurzame gassen staat het verlagen van de energiebehoefte op de planning.

RENDO kent uitdagingen om invulling te geven aan de energietransitie in haar voorzieningsgebied, bijvoorbeeld voldoende technisch personeel en de productie van groen gas. Ze verwacht echter niet dat de gevolgen van de klimaatverandering zelf een

negatieve impact zal hebben op haar financiële positie of continuïteit.

Duurzaamheid

Duurzaamheid wordt steeds belangrijker. De Europese Commissie heeft de klimaatdoelstellingen als gevolg van de verwachte klimaatverandering en de daarvan gevolg zijnde temperatuurstijging, aangescherpt naar een beoogde emissiereductie van 55% in 2030. In haar bedrijfsvoering geeft N.V. RENDO hier onder andere invulling aan door gebruik te maken van infra aannemers die zijn gecertificeerd voor minimaal niveau 3 op de CO₂ prestatieladder. Bij de combi aanbesteding in Noord-Nederland heeft N.V. RENDO eind 2022 de Gedragscode Leveranciers geïntroduceerd. Hierin worden eisen gesteld aan het ethisch en eerlijk zakendoen en wordt omschreven hoe wij willen omgaan met onze mensen, hoe wij onze leefomgeving willen verbeteren en willen (samen)werken. 'Duurzaam dichtbij' wordt ook toegepast bij de modernisering van het pand in Meppel in 2023, door gebruik te maken van regionale bedrijven en meubilair te hergebruiken waar mogelijk.

In 2022 is geconcludeerd dat de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) vooralsnog niet van toepassing is op RENDO. Wel zal in 2023 beoordeeld worden welke vereisten op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving uit de CSRD voortvloeien.

Energiewet

Het wetgevingsproces inzake de nieuwe Energiewet waarbij de huidige Elektriciteitswet 1998 en Gaswet wordt vervangen door één nieuwe wet is weer een fase verder. Het wetsvoorstel is 17 december 2020 in consultatie gegaan. De gezamenlijke netbeheerders hebben op 11 februari 2021 hun zienswijze ingediend. Op 26 november 2021 is de UHT versie van het wetsvoorstel gepubliceerd (versie voor de formele toets op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid). Op 7 juli 2022 is het wetsvoorstel aanhangig gemaakt bij de Raad van State. Op 1 februari 2023 heeft de Raad van State haar advies uitgebracht, welke behoorlijk kritisch is. Zo geeft de Raad van State aan geen toegevoegde waarde te zien in de samenvoeging van de Elektriciteits- en Gaswet. Verwacht wordt dat het wetgevingsproces hierdoor meer tijd zal gaan vergen. De huidige verwachting is dat het wetsvoorstel op zijn vroegst op 1 januari 2025 in werking zal treden. Hoewel de nieuwe Energiewet niet beoogt om wijzigingen aan te brengen in de toegestane activiteiten van netbeheerders en netwerkbedrijven, zullen er op vele punten wijzigingen worden doorgevoerd wat ook de nodige impact op RENDO zal hebben.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

RE-FLEX Beheer N.V.

RE-FLEX Beheer N.V. verleent diverse stafdiensten aan de verschillende entiteiten binnen de RENDO-groep. Het gaat om de afdelingen Algemene Zaken (AZ), waaronder Human Resource Management (HRM), Facilitaire Zaken (FZ), PR & communicatie, Financiële Economische Administratie (FEA), Informatie- en Communicatie Technologie (ICT) en Controlling & Regulering (C&R). Daarnaast is nagenoeg het voltalige personeel in dienst van RE-FLEX Beheer N.V. en wordt van hieruit ter beschikking gesteld aan de werkmaatschappijen.

Vacatures

In 2022 zijn veel vacatures ingevuld. Er zijn 17 nieuwe medewerkers aangenomen, 6 stagiaires werkzaam geweest en 20 medewerkers ingehuurd. De steeds groter wordende krapte op de arbeidsmarkt blijft een uitdaging. Over het algemeen is de RENDO-groep wel in staat om de benodigde formatie tijdig in te vullen. Voor het invullen van vacatures wordt breed gekeken, inclusief om- of bijscholing. Eind 2022 zijn 7 medewerkers aangenomen die begin 2023 zullen starten bij de RENDO-groep. Het aantal openstaande vacatures neemt daarmee aanzienlijk af.

Strategisch HR-plan

In het strategisch HR-plan is binden, boeien en behouden van medewerkers uitgewerkt. In het najaar van 2022 is dit opgestart door het uitvoeren van een PMO. De inzichten die hierbij zijn opgedaan dragen bij aan de verdere uitwerking hiervan in 2023.

Voor het werven van nieuw personeel heeft de arbeidsmarktcommunicatie afgelopen jaar grotere aandacht gekregen. Er is meer gebruik gemaakt van social media zoals LinkedIn, Facebook en Instagram en het beeldmateriaal is uitgebreid met foto's en bedrijfsvideo's. Daarnaast is het afgelopen jaar een vernieuwing in online solliciteren doorgevoerd. Een nieuwe vacature webpagina is gepubliceerd en de sollicitatieprocedure verloopt inmiddels via het HRM-systeem. Om scholieren en studenten vaker te laten kiezen voor (energie)techniek zijn de relaties met stakeholders in de regio geïntensiveerd. Afgelopen jaar zijn scholen en andere partijen in de markt voor opleiding, ontwikkeling en werving actief benaderd. Daarbij werd in 2022 ingezet om jongeren te laten instromen, maar is ook gekeken naar zij-instroommogelijkheden. Naast regionale initiatieven, zijn ook een aantal landelijke initiatieven in de branche opgezet waaraan wordt

deelgenomen, zoals werkgroepen voor Branche Bruggen en Power up the planet. Om de werving van nieuwe medewerkers kracht bij te zetten is een aanbrenghonus ingevoerd, daarnaast is eind 2022 besloten een gespecialiseerde recruiter aan te nemen. Hiermee heeft HRM meer slagkracht om de werving in brede zin op te pakken en nog meer focus te kunnen aanbrengen op het strategisch HR-plan.

ICT

N.V. RENDO Holding heeft in 2021 haar ISO 27001 certificaat verkregen. Activiteiten op het gebied van informatiebeveiliging zijn dankzij het information security management systeem (ISMS) onderdeel van de dagelijkse werkzaamheden. Het vergroten van de weerbaarheid tegen digitale dreigingen, op zowel proces, applicatief als infrastructureel niveau, is een continu aandachtspunt. In 2022 is extra aandacht geschonken aan het verhogen van de bewustwording en vaardigheden bij medewerkers, bijvoorbeeld door te starten met een training gericht op het herkennen van phishing mail. De introductie van een 'phishing alert button' maakt het voor medewerkers zeer laagdrempelig om verdachte mails te melden. De campagne zal in 2023 worden gecontinueerd.

Om beter voorbereid te zijn op incidenten is deelgenomen aan de sectorale crisisoefening afgelopen juni, waaraan netbeheerders, NCSC en Ministerie EZK hebben deelgenomen. De organisatie heeft kunnen oefenen met de gezamenlijke en individuele incident response en crisis organisatie. Leerpunten zijn geformuleerd en worden opgevolgd.

Tot slot zijn in 2022, naast de reguliere activiteiten, vernieuwingen in het applicatielandschap doorgevoerd en het aandeel legacy vermindert. Het ICT budget voor 2023 is opnieuw toegenomen. In 2023 zullen de ontwikkelingen op het gebied van de energietransitie en netautomatisering in toenemende mate een beslag gaan leggen op de ICT afdeling. De daadwerkelijke impact zal afhankelijk zijn van keuzes die worden gemaakt op gebied van centralisering en uitbesteding.

RE-FLEX

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

N.V. RENDO

Het gasnetwerk in Zuid-Drenthe en Noord-Overijssel en elektriciteitsnetwerk in de gemeente Hoogeveen (oude gemeentegrens) en de kernen Steenwijk, Tuk en Zuidveen in de gemeente Steenwijkerland behoren tot het werkgebied van N.V. RENDO. N.V. RENDO verzorgt dagelijks het transport van gas naar bijna 105.000 aangeslotenen en transport van elektriciteit naar bijna 34.000 aangeslotenen. Daarnaast behoren de meters bij kleinverbruikers (voornamelijk huishoudens) tot de verantwoordelijkheid van de netbeheerder.

Veiligheid

De elektriciteits- en gasnetwerken van N.V. RENDO zijn aangelegd met hoogwaardige betrouwbare materialen en constructies. De restlevensduur van de netwerken is relatief hoog.

Betrouwbaarheid netwerk

N.V. RENDO presteert langjarig gemiddeld met een uitvalduur onder het landelijke gemiddelde, goed ten opzichte van de overige netbeheerders. Om de veiligheid en betrouwbaarheid op dit niveau te houden blijft N.V. RENDO gericht investeren en onderhouden.

Elektriciteit

In 2022 had een huishouden in het voorzieningsgebied van N.V. RENDO gemiddeld ruim 17 minuten geen stroom, dit is boven de eigen streefwaarde van maximaal 15 minuten. N.V. RENDO staat hiermee op de vierde plaats in Nederland, het landelijke gemiddelde ligt met bijna 19 minuten nog hoger. Sinds de start van de uniforme storingsregistratie in de sector (2008) is de jaarlijkse uitvalduur bij N.V. RENDO niet zo hoog geweest. Ruim 10 minuten wordt veroorzaakt door een storing op woensdag 25 mei 2022, 's nachts deed zich kortsluiting voor in een kabel (stamvoeding) waardoor een verdeelstation met ruim 3.300 klanten zonder stroom kwam. Ondanks dat monteurs binnen 13 minuten ter plaatse waren, heeft het in verband met een complexe netsituatie ruim anderhalf uur geduurd alvorens met zekerheid was vastgesteld welke kabel was getroffen en de stroomvoorziening kon worden hersteld.

Gas

Voor gas was de uitvalduur bij N.V. RENDO bijna 12 seconden. Hiermee presteert N.V. RENDO het beste van alle regionale gasnetbeheerders in Nederland,

het landelijk gemiddelde is 66 seconden. De uitvalduur is ook lager dan voorgaande jaren. Gemiddeld is RENDO een half uur na de melding van een storing ter plaatse.

Certificering

Om te borgen dat er gewerkt wordt volgens de normen NTA 8120, ISO 9001 en VCA, is N.V. RENDO gecertificeerd. In het voorjaar van 2023 zal de certificering opnieuw plaatsvinden.

Risico beheersing

Het nemen van beslissingen over grote aantallen assets die bovendien een zeer grote diversiteit vertonen, vereist een geavanceerde besluitvormingsmethodiek om te waarborgen dat de beschikbare (financiële) middelen optimaal worden aangewend. Het grootste afbreukrisico ligt dan ook op strategisch niveau. Hier wordt voor de langere termijn de ontwikkelingsrichting voor N.V. RENDO bepaald en leidt tot de contouren voor investerings- en onderhoudsplannen. Hier worden keuzes gemaakt die de juiste balans tussen de eisen van de

stakeholders waarborgen, die o.a. tot uitdrukking komen in de bedrijfswaarden. Het risico en de beïnvloedbaarheid van het kostenniveau daalt naarmate men afdaalt in de waarde keten. Detail ontwerpen als mede de uitvoering en aanleg zijn

in hoge mate gestandaardiseerd, zodat de uitkomsten redelijk voorspelbaar zijn als de strategische en tactische keuzes eenmaal zijn gemaakt.

40% duurzame gassen

N.V. RENDO streeft naar 40% duurzame gassen in 2026. Hiervoor dient de productie van duurzaam gas te worden gestimuleerd en meer invoeders op het netwerk van N.V. RENDO te worden aangesloten. De aandeelhoudende gemeenten hebben hierbij een sleutelpositie, hun warmtevisies zullen erop moeten inspelen om nieuwe initiatieven in de regio te ontplooiën.

Groen gas

In 2022 betrof 11,1% van het totaal door N.V. RENDO getransporteerde volume, groen gas. Dit aandeel is hoger dan in 2021, ondanks het lagere absolute volume aan groen gas. Dit vooral het gevolg van een afname in het totale gasverbruik met 20% ten opzichte van het jaar daarvoor. In 2022 hebben drie nieuwe initiatieven opdracht gegeven voor het

realiseren van een aansluiting voor de invoeding van groen gas. Eind 2023 wordt verwacht dat de eerste invoeding zal plaatsvinden, in 2024 zal de invoeding van groen gas naar verwachting een flinke toename laten zien. Op de langere termijn is het vooruitzicht dat deze drie nieuwe invoeders een vergelijkbare hoeveelheid groen gas gaan produceren als de huidige invoeders. Daarnaast zijn nog circa 15 andere projecten in ontwikkeling.

Waterstof innovatie

In 2022 is het waterstofnetwerk EnTranCe officieel geopend. Sinds 2019 is N.V. RENDO hierbij betrokken, met behulp van proefopstellingen kan geëxperimenteerd worden met waterstof in het energiesysteem. Om ervaring op te doen met de distributie van waterstof in de gebouwde omgeving, start N.V. RENDO als pilot met de waterstofwijk Nijstad in Hoogeveen. De eerste fase van het project omvat het distribueren van waterstof aan 6 bestaande woningen (wijk Erflanden) en 100 nieuwbouwwoningen (wijk Nijstad-Oost). De vervolgfase zal zijn het overzetten van 100 tot 200 bestaande woningen uit de wijk Erflanden. Er is in 2022 hard gewerkt om de geplande doelstelling, de eerste woningen op waterstof in Q3 2023, te realiseren. Begin 2023 zal hiervoor een gedoogbeslissing bij ACM worden aangevraagd.

Uitbreiding transportmogelijkheden

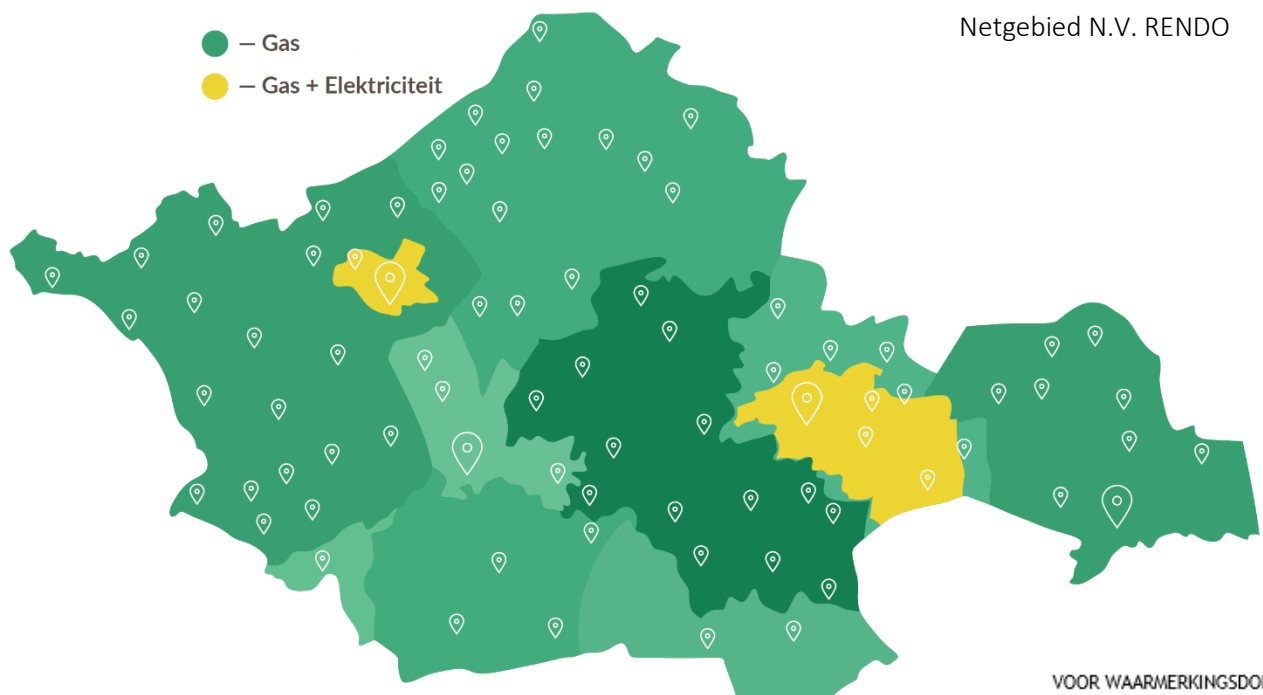
Om de transportmogelijkheden voor duurzame gassen in het netwerk te vergroten zijn in 2022 de volgende stappen gezet:

1. De voorbereidingen zijn gestart voor het leggen van een koppelleiding tussen Echten en Hoogeveen.
2. Er is mondeling akkoord bereikt om een leiding van een derde over te nemen, welke als koppelleiding kan worden ingezet.
3. Er is een booster aangevraagd bij GTS om in de zomermaanden een overschot aan duurzame gassen te kunnen comprimeren naar het landelijke gasnet.

De koppelleidingen kunnen op relatief korte termijn worden gerealiseerd, het realiseren van een booster zal een langere doorlooptijd kennen.

Afnemend gasverbruik

Naast de verhoging van productie van duurzaam gas, speelt ook de afname in gasverbruik een belangrijke rol in het behalen van een hoger percentage duurzame gassen. In 2022 is het volume gas dat is getransporteerd gedaald met 20%. Deze daling is naast minder verbruik door industrie en huishoudens, ook beïnvloed door een daling van het aantal gasaansluitingen. Ten opzichte van voorgaand jaar zijn in 2022 minder nieuwe aansluitingen gerealiseerd en meer bestaande aansluitingen verwijderd, per saldo is de afname van het aantal aansluitingen verdubbeld ten opzichte van 2021.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *AMT*

Onderstation Riegmeer

N.V. RENDO werkt hard aan uitbreidingen van het netwerk in de omgeving Hoogeveen om de transportcapaciteit structureel te vergroten. Over enkele jaren moet een nieuw elektriciteitsonderstation in Hoogeveen gereed zijn. De elektriciteitsafname en -invoeding in de regio is hiermee op lange termijn geborgd. Gemeente Hoogeveen, TenneT en N.V. RENDO pakken gezamenlijk de voorbereiding tot het nieuwe onderstation Riegmeer op. In juli 2022 hebben betrokken partijen de intentieovereenkomst grondaankoop getekend. De regionale pers heeft hier onder de titel 'netbeheerders bouwen aan Drents Overijsselse netversterking' aandacht aan besteed. Destijds was Enexis nog betrokken, in goed overleg heeft Enexis besloten zich terug te trekken om zich te kunnen focussen op onderstation Wijster. N.V. RENDO zal het distributie gedeelte van het onderstation Riegmeer volledig voor haar rekening nemen. Begin 2023 zal hiervoor de benodigde grond worden aangeschaft. N.V. RENDO en Enexis blijven samenwerken aan een gezamenlijke netvisie voor omgeving Hoogeveen, waarbij ook het huidige onderstation Toldijk wordt betrokken.

Congestie

Zowel het gebied Hoogeveen als Steenwijk zijn door de betrokken landelijke en regionale netbeheerders gezamenlijk op 1 oktober 2019 als congestie gebieden voor opwek aangemeld bij ACM. TenneT heeft op 17 november 2022 deze eerdere melding voor Hoogeveen vervangen door een vooraankondiging gepubliceerd voor verwachte structurele congestie op opwek en afname in de omgeving Drenthe. De grenzen van de capaciteit van het hoogspanningsnet zijn in zicht. Het aantal aanvragen gaat sneller dan voorzien en nieuwe netten kunnen niet tijdig worden gerealiseerd. De onderliggende stations, waaronder het inkoopstation Toldijk waar N.V. RENDO op aangesloten is, worden hierdoor geraakt. RENDO heeft derhalve bij ACM een vervolgmelding voor de omgeving Hoogeveen moeten maken. De bovenliggende netbeheerders verwachten in 2025/2026 een eerste uitbreiding van de capaciteit te realiseren. Voor Steenwijk is een verdubbeling van de aansluitcapaciteit van 20MVA naar 40MVA in voorbereiding.

Hoewel de congestie zich niet in het netwerk van N.V. RENDO bevindt, worden wij als gevolg van het ontbreken van transportcapaciteit op het landelijke net ook in het regionale netwerk beperkt in de mogelijkheden om nieuwe klanten aan te sluiten. N.V. RENDO is met (nieuwe) grootverbruik klanten die een aanvraag indienen in overleg om ervoor te zorgen dat er zo min mogelijk vertraging optreedt in

hun projecten. Op verzoek van de klant blijft het mogelijk om een aansluiting aan te vragen en te realiseren. Deze heeft echter, door de vooraankondiging, geen garantie op transportcapaciteit. Ook bestaande grootverbruik klanten in Hoogeveen zijn door N.V. RENDO geïnformeerd over de gevolgen van de congestie vooraankondiging op afname. Voor kleinverbruikers heeft de dreigende congestie vooralsnog geen gevolgen. Hiervoor blijft voldoende transportcapaciteit beschikbaar.

Codebesluit congestiemanagement

De ACM heeft op 24 mei 2022 het codebesluit congestiemanagement genomen en netbeheerders zes maanden de tijd gegeven om noodzakelijke aanpassingen door te voeren. Er is in grote lijnen tegemoet gekomen aan de zienswijzen van netbeheerders op het ontwerpbesluit. De gewijzigde Netcode elektriciteit introduceert nieuwe spelregels voor congestiemanagement en het oplossen van transportschaarste. Met de schaarste op het elektriciteitsnet is het van belang dat netbeheerders in samenwerking met producenten en afnemers er voor zorgen dat de beschikbare transportcapaciteit optimaal wordt benut. Netbeheerders kunnen dan flexibiliteit bij aangeslotenen inkopen om eventueel voorziene congestie op te lossen.

N.V. RENDO is er in geslaagd om middels een multidisciplinaire werkgroep in een halfjaar te voldoen aan deze nieuwe regelgeving. Hiervoor is onder andere een aanvraagregister ontwikkeld, hierin worden klantaanvragen op volgorde van binnenkomst geregistreerd. Door de vooraankondiging van TenneT worden in de omgeving Hoogeveen nieuwe grootverbruik klanten, of bestaande grootverbruik klanten die hun transportcapaciteit willen ophogen, in deze wachtrij geplaatst. Zodra in een bepaalde regio capaciteit beschikbaar komt, wordt dit pro-actief aangeboden aan de eerste bedrijven in de wachtrij.

Netautomatisering

Digitalisering en modern netbeheer, met sturing op afstand en realtime data, worden steeds belangrijker nu door de energietransitie vraag en aanbod van energie meer fluctueren. Monitoring in het elektriciteits- en gasnet is essentieel voor toekomstige bedrijfsvoering. Het jaar 2022 stond voor N.V. RENDO in het teken van planvorming; concretisering op welke wijze netautomatisering en digitalisering wordt vormgegeven. In 2023 zal de planvorming zich doorvertalen naar realisatie.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Zonne-energie

In 2022 is het totale vermogen van geïnstalleerde zonnepanelen in het elektriciteitsnetwerk van N.V. RENDO met 9,4 MW (piek), oftewel 11%, toegenomen. Er is sprake van een stijgende toename van het aantal aansluitingen dat relatief kleinschalig teruglevert, er zijn in 2022 geen grootschalige zonneparken aangesloten. Wel is er een uitbreiding van een bestaand park met 7 MW onderhanden.

Hoge energieprijzen

Eind 2021 zijn de energieprijzen door de marktomstandigheden sterk gestegen. Dit heeft zijn weerslag op zowel de bedrijfsvoering van N.V. RENDO als haar klanten. Aangezien slechts een deel van het prijsrisico was afgedekt met prijsafspraken, zijn de inkoopkosten van N.V. RENDO voor de netverliezen elektriciteit in 2022 sterk toegenomen. De werkelijke kosten zijn bijna twee keer zo hoog als de circa 590 duizend euro waar in het methodebesluit 2022-2026 rekening mee was gehouden. Normaliter zouden de werkelijke kosten als onderdeel van de maatstafregulering in de volgende reguleringsperiode (na 2026) tot vergoeding leiden. In verband met de uitzonderlijke situatie heeft ACM besloten in de tarieven 2023 een voorschot op te nemen voor de toekomstige nacalculatie voor de kosten van 2022 en 2023. Voor N.V. RENDO betekent dit dat in de elektriciteitstarieven 2023 een voorschot van ruim 1,9 miljoen euro is verwerkt. Hiermee zal de liquiditeit voldoende zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Aangezien bij de netverliezen gas naar verwachting sprake zal zijn van een meetwinst in plaats van netverlies, zullen deze uitgaven na definitieve vaststelling van de volumes moeten terugvloeien. Derhalve is hier geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een voorschot te ontvangen op de toekomstige nacalculatie.

Om te voorkomen dat consumenten door financiële problemen afgelopen winter massaal in de kou zouden komen te zitten, heeft de wetgever onder andere de Regeling Afsluitbeleid in het najaar van 2022 tijdelijk aangepast. Energieleveranciers worden hierdoor verplicht meer inspanningen te verrichten om met de consument in contact te treden om afsluiting te voorkomen. N.V. RENDO heeft als gevolg hiervan een lichte daling gezien in het aantal ontvangen afsluitopdrachten. Gezien het succes van de tijdelijke maatregel wordt inmiddels over een structurele aanpassing gesproken.

Gedragscode Slim Netbeheer

Op 20 april 2022 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens de 'Gedragscode Slim Netbeheer' goedgekeurd. Dit is de tweede gedragscode in Nederland, zoals bedoeld in artikel

40 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), welke door de toezichthouder is goedgekeurd. Deze gedragscode beschrijft de wijze waarop netbeheerders komen tot een gewogen oordeel, volgens de voorschriften van de AVG, of het gebruik van data afkomstig van (slimme) meters voor netbeheerdoeleinden passend is binnen de wettelijke taak van de netbeheerder om het net veilig, betrouwbaar en betaalbaar te beheren. Netbeheerders hebben in 2022 gezamenlijk drie use cases goedgekeurd voor situaties waarvoor data afkomstig van slimme meters mogen worden gebruikt. N.V. RENDO past deze use cases momenteel niet toe.

Methodebesluiten 2022-2026

Op 20 september 2021 heeft ACM de definitieve Methodebesluiten Elektriciteit en Gas gepubliceerd voor de nieuwe reguleringsperiode 2022-2026. De belangrijkste wijzigingen bij gas betreffen de overstap van het reële op het nominale stelsel voor de WACC, degressieve afschrijving van activa, versnelde vergoeding van desinvesteringen en verwijderingskosten en verbeterde vergoeding voor investeringen met betrekking tot het faciliteren van invoeding van groen gas. Met deze wijzigingen wordt door ACM rekening gehouden met de veranderingen en de uitdagingen die horen bij de energietransitie. De belangrijkste wijzigingen bij elektriciteit betreffen de overstap van het reële stelsel naar een stelsel waarbij nog slechts de helft van de inflatie naar de toekomst wordt doorgeschoven en de andere helft direct wordt vergoed (het zogenaamde 'reëel-plus stelsel') en extra inkomsten bij stijgingen van invoeidvolumes gedurende de reguleringsperiode. Ondanks deze wijzigingen in de Methodebesluiten 2022-2026 is de inschatting dat de methode onvoldoende rekening houdt met de stijgende kosten als gevolg van de energietransitie in de huidige reguleringsperiode. Naast de toegenomen onzekerheid als gevolg van nacalculatie van de rente in de WACC en de stijgende prijzen van inkoopkosten van netverliezen, hebben de gezamenlijke netbeheerders derhalve gebruik gemaakt van de beroepsmogelijkheden tegen de Methodebesluiten. Er zijn meerdere zittingsdagen geweest in 2022 bij het College Beroep bedrijfsleven in deze procedure. Uitspraak in de procedure wordt in 2023 verwacht. Op dit moment is nog geen inschatting te maken van de uitkomsten van de procedure. In 2023 zal er sprake zijn een materiële omzetting ten opzichte van 2022 als gevolg van de hoge indexatie van de tarieven en het voorschot op de nacalculatie inkoopkosten energie.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Organisatie van Openbaar Belang

Sinds 1 januari 2020 zijn alle netbeheerders voor het toezicht aangewezen als Organisatie van Openbaar Belang (OOB). N.V. RENDO maakt gebruik van de vrijstelling om de auditcommissie op holding niveau te beleggen, de auditcommissie van N.V. RENDO Holding heeft haar aandachtsgebied hiertoe uitgebreid. Voor het jaarverslag wordt de OOB status vrijwillig toegepast, N.V. RENDO publiceert haar jaarverslag.

Financiële ratio's

N.V. RENDO dient conform het Besluit Financieel Netbeheer (BFBN) te voldoen aan financiële ratio's. Hieraan wordt ruimschoots voldaan.

		Norm	2022	2021
EBIT – rentedekking	A	≥ 1,7	6,5	8,6
FFO – rentedekking	B	≥ 2,5	11,8	15,6
Netto winst – totale schuld	C	≥ 11%	17%	21%
Solvabiliteit*	D	≤ 65%**	57%	58%

* In tegenstelling tot elders in de jaarrekening, wordt de solvabiliteit uit het BFBN gedefinieerd als vreemd vermogen / totaal vermogen

** RENDO hanteert een striktere norm dan wettelijk (≤ 70%)

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

N-TRA B.V.

N-TRA is actief als “duurzame dochter” binnen de RENDO-groep.

Van RES 1.0 naar 2.0, de energietransitie krijgt vorm

Juni 2021 is de eerste versie van de Regionale Energie Strategie (RES) opgeleverd. In 2022 zijn door de aandeelhoudende gemeenten de conceptversies voor de TransitieVisie Warmte (TVW) vastgesteld. Voor gemeenten start hiermee de volgende fase, de verdiepingsslag naar concrete wijkuitvoeringsplannen. Gemeenten gaan daarvoor in dialoog met bewoners over de verduurzaming van een wijk, buurt of dorp. N-TRA is aanwezig bij deze bijeenkomsten om de mogelijkheden van duurzame gassen toe te lichten. Inmiddels is ook gestart met de herijking van de RES, in 2024 dient de nieuwe versie opgeleverd te worden. N-TRA is actief betrokken bij de regio's Drenthe en West-Overijssel, onder andere door capaciteit te leveren voor de voorzitter van de werkgroep Netwerken. Nu moeten gemeenten en netwerkbedrijven nog meer de diepte in om het duurzame energiesysteem van de toekomst te ontwikkelen. Uitdagingen hierbij zijn de locatie en hoeveelheid duurzame opwek. Zon heeft de voorkeur voor omwonenden, maar wind geeft een grotere bijdrage aan de verduurzaming met efficiënter gebruik van het energienetwerk.

Update convenanten aandeelhoudende gemeenten

Het voornemen voor 2022, om de lopende convenanten te evalueren en updaten, is onvoldoende uit de verf gekomen. Hier liggen twee oorzaken aan ten grondslag; als eerste is er door het intern doorgroeien van medewerkers bij N-TRA een (tijdelijk) tekort aan capaciteit ontstaan. Ten tweede is ook bij onze aandeelhoudende gemeenten sprake van capaciteitsproblemen. Aangezien de ambtelijke en bestuurlijke contacten goed zijn en werkzaamheden rondom duurzame gassen doorgaan, is de keuze gemaakt om de beschikbare capaciteit bij N-TRA in te zetten op andere projecten. Voor 2023 is de belangrijkste doelstelling voor de hernieuwde invulling aan het partnerschap het evalueren en vernieuwen van de convenanten.

Alleen ga je sneller, samen kom je verder

In 2022 is N-TRA de samenwerking aangegaan met het ReFerm consortium. Doelstelling van dit consortium is te komen tot een kleinschalige mono-

mestvergister die grootschalig kan worden uitgerold bij (kleinere) boerderijen. Daarnaast werken wij met Cogas en Coteq samen op het gebied van biogas en groengas, in 2023 zal het eerste gezamenlijk project van start gaan. Ook heeft N-TRA zich aangesloten bij het in 2022 opgerichte Platform Groen Gas, diverse organisaties bundelen hierbij hun krachten om invulling te geven aan de landelijke ambitie om in 2030 2 BCM (twee miljard m³) groen gas te produceren.

40% duurzaam gas in 2026

Het afgelopen jaar stond in het teken van de opkomst van biogasclusters. Hierbij hebben meerdere (kleinere) boerderijen dichtbij elkaar een eigen vergister, welke onderling zijn verbonden met een biogasnetwerk. Op een centrale locatie wordt het biogas omgezet naar groen gas en ingevoed in het bestaande RENDO gasnetwerk. N-TRA is betrokken bij meerdere van deze initiatieven en wil samen met Enavi in 2023 biogasnetten gaan aanleggen om vervolgens in beheer te nemen.

N-TRA is ultimo 2022 betrokken bij ongeveer 25 groen gas projecten, variërend in omvang van 150.000 m³/jaar tot 24 miljoen m³/jaar. Projecten komen gestaag in de volgende fase van ontwikkeling. Een bedreiging voor de realisatie zijn inspraakprocedures en

vergunningstrajecten, projecten lopen meerdere jaren vertraging op of worden beëindigd. N-TRA gaat in 2023 met gemeenten in gesprek om procedures in lijn te brengen met de ambities. Een andere uitdaging is de (te) sterke concentratie van groen gas invoeding, plaatselijk kan daardoor een 'overschot' aan invoeding van duurzaam gas ontstaan. Een deel van de oplossing ligt bij aanpassingen van het gasnetwerk zodat groen gas maximaal getransporteerd kan worden.

Waterstof

Waterstof krijgt een steeds belangrijker rol in de energietransitie, als energiedrager en als opslagtechnologie voor (duurzame) energie. Het belangrijkste project omtrent waterstof is de verduurzaming van de gebouwde omgeving in de “waterstofwijk” in Hoogeveen. In 2022 is N-TRA actief betrokken geweest bij de voorbereidende werkzaamheden om begin 2023 een gedoogbeslissing bij ACM aan te vragen voor het uitvoeren van deze pilot door N.V. RENDO.

VOOR WAARMERKINGSDOELEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *AMT*

Wij gaan
vol gas voor
duurzaam gas!

Enavi B.V.

Enavi is een commercieel bedrijfsonderdeel van N.V. RENDO Holding. De belangrijkste producten en diensten van Enavi zijn grootverbruik meetdiensten gas en elektra, middenspanningsprojecten, verhuur van installaties en duurzame projecten. Enavi kenmerkt zich als een pragmatisch bedrijf dat sterk is in de vertaling van klant specifieke wensen naar realisatie van het gewenste product.

Grootverbruik meetdiensten

Op het gebied van de meetdiensten is de continuïteit gewaarborgd door middel van een samenwerking met meetbedrijf Anexo. De veranderingen in de markt volgen elkaar steeds sneller op en het is belangrijk dit tempo bij te houden. Als relatief klein meetbedrijf is het nagenoeg onmogelijk om al deze ontwikkelingen op het gebied van uitlezing van meetdata zelf door te voeren. Met Anexo heeft Enavi een solide partner gevonden voor de meetdiensten. Het project om de backoffice werkzaamheden uit te besteden aan Anexo is reeds gestart in 2021 en afgerond in 2022. Daarmee kan Enavi terugkijken op een uitdagend project, met een positief eindresultaat en prettige samenwerking tot gevolg. Middels deze samenwerking kan Enavi de one-stop-shop filosofie continueren en een bijdrage leveren aan het 10 puntenplan van de RENDO-groep.

Middenspanningsprojecten

2022 was een turbulent jaar. Enerzijds is in de technische sector de vraag naar mensen en middelen enorm toegenomen. Anderzijds heeft de oorlog in Oekraïne een behoorlijke impact op levertijden en prijzen. Ook voor Enavi heeft dit tot behoorlijke uitdagingen geleid bij de middenspanningsprojecten, enkele projecten zijn uitgesteld of worden met vertraging uitgevoerd. Door de toenemende congestie op het elektriciteitsnet is daarnaast de verwachting dat komende jaren weinig nieuwe middenspanningsprojecten zullen worden opgestart. Om voor de omzet de afhankelijkheid van middenspanningsprojecten te verkleinen, heeft Enavi in 2022 stappen gezet voor het creëren van een solide basis met de inzet van de meetwag en verhuur van installaties.

Toekomst

De focus van Enavi ligt allereerst op bestaande klanten en bedrijven binnen het bestaande werkgebied, maar daarnaast wil Enavi doorgroeien. Zowel qua werkgebied, klantenkring als productpallet. Het werkgebied van Enavi is de laatste jaren steeds meer verschoven van regionaal, naar Noord- en Midden-Nederland, met als doel om (op termijn) landelijk te opereren. Met name focus op niches in de markt is voor Enavi van belang. Voor de klant zijn de belangrijkste kernkwaliteiten: maatwerk, betrouwbaarheid en snel schakelen.

Enavi wil de samenwerking met Anexo intensiveren. Dit zal vooral leiden tot nieuwe producten en diensten op het gebied van grootverbruik meetdiensten, maar ook op andere vlakken wordt samenwerking gezocht. Toekomstig gaan we nog meer inzetten op het ontzorgen van de klant en bieden van een totaaloplossing. De meetdienst, met geavanceerde meetmogelijkheden, is hierin een belangrijk onderdeel.

Verder neemt Enavi deel aan regionale overleggen over verschillende innovatieve oplossingen, op het gebied van smart energy hubs en private grids, voor bedrijven binnen congestiegebieden. In 2023 zal Enavi onderzoeken waar kansen zijn voor de aanleg en beheer van kabels, installaties en metingen. Binnen de RENDO-groep heeft Enavi de doelstelling om in samenwerking met N-TRA in 2023 biogasnetten aan te leggen en in beheer te nemen.

RE-NET B.V.

RE-NET richt zich op glasvezel infrastructuur en heeft daarnaast vanuit het verleden nog een belang in een warmtebedrijf.

Glasvezel

Om RE-NET voorbereid te laten zijn op haar ambitie om door te groeien naar het beheer en onderhoud van 100.000+ glasvezelaansluitingen, is begin 2022 gestart met het automatiseren van de operationele processen. Dit gebeurt in 2 fasen waarbij de laatste processen in 2023 zullen worden geautomatiseerd. Dit moet zorgen voor excellente dienstverlening en hogere klanttevredenheid. Daarnaast wil RE-NET de klant meer centraal stellen door in 2023 haar dienstverlening uit te breiden naar binnenin de woning. Hierbij wordt de klant in één keer door een RE-NET monteur geholpen.

Eind 2022 zijn er 96.000 aansluitingen (Homes Passed, HP) gerealiseerd en/of in geplande aanleg. In 2022 zijn diverse projecten later in beheer gegeven aan RE-NET dan in eerste instantie gepland. Dit wordt veroorzaakt door vertraging bij de oplevering door de bouwende aannemers. Met de bouwende aannemers zijn geen harde planningsafspraken, de laatste (lastige) aansluitingen kennen een relatief lange doorlooptijd. RE-NET

probeert in deze te faciliteren om restpunten (na-aanleg) voor de betreffende aannemer uit te voeren. De gebieden Kampen, Staphorst, Hoogeveen, Steenwijk en Rolde en Gieten zijn nog in aanleg en zullen grotendeels in 2023 worden opgeleverd. Voor 2023 heeft RE-NET de ambitie om meer civiele werkzaamheden zelf uit te voeren en minder uit te besteden aan de aannemer. In 2022 is RE-NET gestart met het zelfstandig aanleggen van glasvezelnetwerken op verzoek van de joint venture. Dit zijn netwerken tot ongeveer 350 aansluitingen, zoals Hasselt Haven, Meppel industrieterrein de Oevers en bungalowpark Schoonoord.

RE-NET heeft inmiddels 45.000 aansluitingen in beheer, ambitie was 55.000. Steenwijkerland (10.000 aansluitingen) zou in 2022 opgeleverd worden, dit is uitgesteld naar mei 2023. Naast het werven van nieuwe klanten bij aanleg moeten klanten ook behouden worden. Marketing acties (waves) vanuit Delta Fiber Nederland zijn vooral succesvol direct na aanleg. Deze behalen soms tot 4% groei op het geselecteerde deelgebied. Om de

daling van het aantal actieve klanten (Homes Activated, HA) in bestaande beheergebieden om te buigen naar groei, en zo de netwerkpenetratie te verhogen, zijn eind 2022 voorbereidingen getroffen. RE-NET heeft daarnaast begin 2023 afspraken gemaakt om een aanpalend gebied in beheer te nemen buiten de joint venture om; dus direct voor Delta Fiber Nederland.

RENDO Fiber

RENDO Fiber is een joint venture met Delta Fiber Nederland. RENDO Fiber is ultimo 2022 100% eigenaar van Glasvezel de Wolden, RE-NET Hoogeveen en RENDO Buitenaf en 80% eigenaar van Glasvezel Zuidenveld.

Glasvezel De Wolden

In gemeente De Wolden is door Glasvezel de Wolden een volledig dekkend glasvezelnetwerk gerealiseerd.

RE-NET Hoogeveen

RE-NET Hoogeveen heeft glasvezel aangelegd in een deel van de buitengebieden van Hoogeveen. Vanuit RENDO Buitenaf zullen de overige buitengebieden van Hoogeveen worden ontsloten.

RENDO Buitenaf

RENDO Buitenaf heeft glasvezelnetwerken aangelegd in delen van Overijssel en Drenthe.

Glasvezel Zuidenveld

Begin 2019 is glasvezel Zuidenveld opgericht, eind 2021 is de aanleg afgerond. RE-NET (40%) was samen met gemeente Coevorden (40%) en het bewonersinitiatief (20%) aandeelhouder van dit project. Eind 2022 zijn de aandelen van RE-NET en de gemeente Coevorden overgenomen door de joint venture RENDO Fiber en heeft een bestuurswisseling plaatsgevonden.

Warmte

RE-NET en de gemeente Meppel zijn beide voor 50% aandeelhouder van MeppelEnergie. MeppelEnergie verzorgt de aanleg, het beheer en de exploitatie van een warmtenetwerk in de wijk Nieuwveenslanden te Meppel. Het betreft de warmte- en koude voorziening voor ruim 400 woningen. In 2020 is duidelijk geworden dat er sprake is van een structureel verlieslatende situatie. In 2021 zijn meerdere toekomstscenario's nader onderzocht, uitmondend in een homologatie traject eind 2022. Naar verwachting wordt de toekomst van MeppelEnergie in 2023 duidelijk.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Risicomanagement

Belangrijke bedrijfswaarden voor RENDO zijn: veiligheid, betrouwbaarheid, doelmatigheid, klantgerichtheid en duurzaam ondernemen. Deze zijn het fundament van de strategie voor de komende jaren, welke in de vorm van een 10 puntenplan is vastgesteld. Risicobeheersing bestaat uit het vroegtijdig signaleren van gebeurtenissen of omstandigheden die onze bedrijfswaarden of strategie aantasten en het treffen van maatregelen om deze risico's te verlagen tot een aanvaardbaar niveau. In het algemeen heeft RENDO een lage risicobereidheid. De belangrijkste risico's voor RENDO in 2022 zijn in beeld gebracht en worden nader toegelicht.

Risico	Voor maatregelen			Na maatregelen		
	Kans	Impact	Risico	Kans	Impact	Rest risico
Ongevallen van medewerkers en/of omstanders als gevolg van onveilige situaties en/of falende assets	Hoog	Hoog	Hoog	Laag	Midden	Laag
Non-compliance aan wet- en regelgeving	Hoog	Laag	Midden	Midden	Laag	Laag
Ontwikkelingen beïnvloeden de financiële positie van RENDO	Midden	Midden	Midden	Laag	Laag	Laag
Onvoldoende betrokken bij de toekomstvisie van de regionale energietransitie	Laag	Midden	Midden	Laag	Laag	Laag
Een toekomstige warmtevoorziening zonder aardgas	Hoog	Hoog	Hoog	Midden	Midden	Midden
Vertraging bij de aanleg en/of benutting van onderstation Riegmeer	Hoog	Midden	Hoog	Midden	Midden	Midden
Organisatie en ICT-landschap niet klaar voor toekomstige digitalisering	Hoog	Hoog	Hoog	Midden	Midden	Midden
Onvoldoende personeel beschikbaar op technische en/of strategische functies	Hoog	Hoog	Hoog	Midden	Midden	Midden

Classificatie kans: hoog ($\geq 1x$ per jaar), midden ($\geq 1x$ per 10 jaar en $< 1x$ per jaar), laag ($< 1x$ per 10 jaar).

Classificatie impact: hoog (ernstig), midden (behoorlijk), laag (matig).

Classificatie (rest) risico: hoog, midden, laag.

Ongevallen van medewerkers en/of omstanders als gevolg van onveilige situaties en/of falende assets

Omschrijving: Veiligheid voor het personeel en de omgeving is één van de belangrijkste bedrijfswaarden van N.V. RENDO. Een incident in de energie-infrastructure met als gevolg letsel bij personeel of mensen in de omgeving is een risico met grote gevolgen.

Maatregelen: N.V. RENDO is gecertificeerd volgens de normen NTA 8120, ISO 9001 en VCA, en werkt conform de BEI en VIAG. Veilig werken staat voorop. Door middel van risk-based assetmanagement worden risico's geïnventariseerd en passende beheersmaatregelen bepaald om gedurende de levenscyclus van de assets de veiligheid en betrouwbaarheid zo optimaal en doelmatig mogelijk te realiseren. In haar beleidsplannen heeft N.V. RENDO uitgebreid verantwoord op welke wijze veiligheid en risicomanagement als rode draad door de organisatie loopt bij de uitvoering van haar werkzaamheden.

Non-compliance aan wet- en regelgeving

Omschrijving: RENDO is een regionaal netwerkbedrijf met een maatschappelijke functie. De hoofdactiviteit is onderhevig aan specifieke wet- en regelgeving zoals de Gaswet en Elektriciteitswet 1998. Stakeholders moeten op ons en onze dienstverlening kunnen vertrouwen, integriteit is een belangrijke voorwaarde. Met de steeds verdergaande juridisering van de samenleving komen er steeds meer spelregels. Hier liggen uitdagingen. RENDO streeft ernaar te voldoen aan relevante wet- en regelgeving.

Maatregelen: De niet gereguleerde activiteiten worden binnen de groep uitgevoerd door entiteiten met hun eigen naam en beeldmerk, daarmee is een zichtbaar onderscheid gemaakt tussen de netbeheerder en de commerciële bedrijven. Hierdoor ontstaat minder verwarring bij de klant, er is duidelijk sprake van een commerciële dienst die wordt verleend. Daarnaast hebben commerciële bedrijven op de vrije markt gelijke kansen, een zusterbedrijf wordt niet (onbewust) bevoordeeld doordat de klant de vertrouwde naam of het beeldmerk van de publieke netbeheerder herkent. In het reglement discriminerende handelingen zijn deze vereisten vastgelegd,

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

medewerkers tekenen bij indiensttreding dat ze zich hieraan conformeren. Er wordt intern toezicht gehouden op het niet bevoordelen van zustermaatschappijen en hierover wordt extern verantwoording afgelegd.

In dialoog met de ACM heeft RENDO in 2022 na zorgvuldige afweging besloten om de pilot waterstofwijk in Hoogeveen vanuit de netbeheerder te gaan uitvoeren. De ACM biedt netbeheerders, in afwachting van aanpassing van wet- en regelgeving, ruimte om binnen pilots ervaring op te doen met de distributie van waterstof in de gebouwde omgeving. Begin 2023 zal N.V. RENDO een gedoogbeslissing aanvragen.

Om op gestructureerde wijze een overzicht te creëren van de mate van compliance in de volledige breedte, is eind 2022 een compliance officer aangesteld. Beoogd wordt hierdoor vroegtijdig veranderende relevante wet- en regelgeving en overige vereisten zoals normen en gedragscodes te signaleren zodat de impact kan worden bepaald en wijzigingen kunnen worden geïmplementeerd.

Ontwikkelingen beïnvloeden de financiële positie van RENDO

Omschrijving: Voorop staat dat N.V. RENDO te allen tijde in staat moet zijn haar wettelijke taken uit te kunnen voeren, dientengevolge voert RENDO een defensief en prudent financieel beleid. RENDO hecht veel waarde aan het beheersen van fraude risico's. Investerings in niet gereguleerde activiteiten vormen een potentieel financieel risico. Daarnaast is het nodig dat vanuit de tariefregulering de toegestane inkomsten op een zodanig niveau worden vastgesteld dat N.V. RENDO in staat wordt gesteld om haar wettelijke taken uit te voeren binnen de kaders gegeven vanuit het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder. Dit is met de energietransitie en de daaropvolgende kapitaalbehoefte extra van belang.

Maatregelen: RENDO voert een defensief financieel beleid zonder speculatieve derivatenpositie, een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille en een striktere solvabiliteitsnorm dan wettelijk vereist. Hierbij past het om bewust de risico's af te wegen van investeringen in niet gereguleerde activiteiten. Besluitvorming hierover vindt daarom plaats op basis van een gedegen businesscase. Investerings van een grotere financiële omvang worden conform statuten vooraf met de Raad van Commissarissen besproken. Er is een goede governance structuur aanwezig. Besluitvorming die de financiële positie van RENDO kan beïnvloeden, vindt weloverwogen en op transparante wijze plaats. Daarnaast wordt geanticipeerd op reële ontwikkelingen, zo heeft de Raad van Commissarissen in 2021 besloten de interne norm voor solvabiliteit te verlagen zodat voldoende ruimte werd gecreëerd voor de noodzakelijke investeringen als gevolg van de energietransitie. Eveneens is met de aandeelhouders gesproken over een dividendbeleid op middellange termijn, waarbij op evenwichtige wijze rekening wordt gehouden met zowel het aandeelhoudersbelang als het belang van de RENDO-groep om voldoende eigen vermogen te behouden.

Voor afdoende toegestane inkomsten participeert N.V. RENDO actief in de dialogen met ACM over de (tarief)regulering. De impact van de methodebesluiten en het investeringsplan worden verwerkt in de meerjarenramingen die jaarlijks worden geactualiseerd.

In 2021 heeft een externe partij onderzoek uitgevoerd naar de fraude risico's binnen RENDO. Geconcludeerd is dat de huidige kans op fraude ondergemiddeld klein is. Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en toegang heeft tot activa. Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteren de risico's dat directie of management maatregelen doorbreken of dat sprake is van samenspanning tussen medewerkers. Om dit risico te mitigeren zijn elementen als de eerder genoemde governance, een klokkenluidersregeling, externe vertrouwenspersoon voor het (anoniem) melden van misstanden, pre-employment screening inclusief Verklaring Omtrent Gedrag en periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen aanwezig. Desondanks zijn diverse aanbevelingen gedaan waar nader opvolging aan is gegeven, zo is een 'sanctiebeleid en disciplinaire maatregelen' vastgesteld. In 2023 zal worden onderzocht of met behulp van (proces)data analyse potentiële fraude kan worden gedetecteerd.

4

De doelstelling is dat uit de meerjarenraming blijkt dat RENDO financieel gezond is, jaarlijks positieve resultaten realiseert en voldoet aan interne en externe ratio's.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Onvoldoende betrokken bij de toekomstvisie van de regionale energietransitie

Omschrijving: De Regionale Energie Strategie (RES) en warmtevisies hebben invloed op de toekomst van RENDO. Indien RENDO hierbij onvoldoende wordt betrokken is een risico dat de planvorming op regionaal niveau onvoldoende aansluit bij de strategie van RENDO.

Maatregelen: De energietransitie vraagt om een proactieve netbeheerder/netwerkbedrijf. Als klein netwerkbedrijf voegt RENDO waarde toe voor haar aandeelhouders en de inwoners door de sterke lokale betrokkenheid en een laagdrempelige benaderbaarheid en klantgerichte aanpak. Door als partner van aandeelhoudende gemeenten en

regionale samenwerkingspartners op te treden, in overleg te zijn en deel te nemen aan werkgroepen, is RENDO nauw betrokken bij de planvorming en kan ze samen met de aandeelhoudende gemeenten beoordelen welke innovaties binnen de energietransitie van meerwaarde en realistisch zijn. Het is van belang dat RENDO ook op het operationele niveau wordt betrokken zodat de daadwerkelijke uitvoering in lijn ligt met de planvorming.

8

RENDO geeft hernieuwde invulling aan het partnerschap en werkt nauw samen met haar aandeelhoudende gemeenten en overige stakeholders op het gebied van warmtevisies en de realisatie van de Regionale Energie Strategieën. Uitvoering en resultaten staan centraal. Dit nieuwe partnerschap wordt onderschreven door onze aandeelhoudende gemeenten en stakeholders.

5

RENDO beoordeelt met haar partners en stakeholders welke innovaties op het gebied van energietransitie kansrijk zijn en hoe vervolgens in deze innovaties geïnvesteerd kan worden.

Een toekomstige warmtevoorziening zonder aardgas

Omschrijving: Het netgebied gas van N.V. RENDO is aanzienlijk groter dan het netgebied elektriciteit; wij zijn in belangrijke mate een gas netbeheerder. De uitfasering van het (aard)gas vormt een materieel risico voor de toekomst van RENDO.

Maatregelen: De bestaande gasinfrastructuur is van uitstekende kwaliteit, uit onderzoek naar de technische restlevensduur blijkt dat het gasnet van N.V. RENDO nog minstens 100 jaar kan worden benut. Door duurzame gassen te transporteren behoudt het bestaande gasnetwerk haar waarde voor de regio. Daarom streeft RENDO ernaar om het aardgas in haar gasnetwerk zoveel mogelijk te laten verdringen door duurzame alternatieven en in 2030 slechts duurzame gassen te transporteren. Samen met de aandeelhoudende gemeenten en overige belanghebbenden, wil RENDO ervoor zorgen dat de duurzame gassen strategie wordt uitgedragen, de productie van duurzaam gas in het werkgebied van N.V. RENDO wordt gestimuleerd en wordt voorkomen dat klanten in grote getalen het gasnet gaan verlaten. We zien in 2022 een forse toename van het aantal gasaansluitingen dat is verwijderd, per saldo zijn er 707 minder aansluitingen dan het voorgaande jaar. In 2021 was sprake van een afname van 305 gasaansluitingen. Verdringing van de traditionele gasaansluiting voor alternatieve vormen van warmtevoorziening is betreuenswaardig gezien de potentie van het bestaande gasnet voor duurzame gassen en de (toekomstige) uitdagingen op het elektriciteitsnet. In 2023 is de uitdaging voor RENDO om haar duurzame gassen strategie richting woningeigenaren te promoten om zo de verdere toename van verwijderingen een halt toe te roepen.

Om als organisatie de financiële afhankelijkheid van het gasnet te verkleinen, is RENDO daarnaast in 2017 gestart met glasvezel activiteiten. Hierin zit voldoende potentie om toekomstig als volwaardige derde poot een solide basis te vormen.

1

De doelstelling is om in 2026 op jaarbasis 40% duurzaam gas te transporteren.

7

De doelstelling is om het beheer en de exploitatie van glasvezelnetwerken verder uit te breiden en verbeteren. Het aantal abonnementen blijft minimaal op het gevraagde niveau binnen de oorspronkelijke businesscases en de benutting van het netwerk neemt toe door groei in het aantal actieve klanten.

Vertraging bij de aanleg en/of benutting van onderstation Riegmeer

Omschrijving: Het nieuwe onderstation Riegmeer in Hoogeveen wordt naar verwachting in 2027 operationeel en is het eerste 110/20 kV onderstation voor N.V. RENDO. Het onderstation vormt het overgangspunt van het landelijke hoogspanningsnet van TenneT naar het middenspanningsnet van N.V. RENDO en biedt de kans om de elektriciteitspoot van de organisatie te verstevigen. De risico's ten aanzien van de technische uitvoering zijn beperkt, met de bouw van het schakelstation in 2020 heeft N.V. RENDO bewezen hiertoe in staat te zijn. Op het vlak van project- en contractmanagement zijn er wel de nodige uitdagingen, dit project is qua omvang en doorlooptijd voor RENDO begrippen zeer omvangrijk en vergt een andere benadering. De materiaalschaarste en krapte op de arbeidsmarkt zijn reële bedreigingen. Daarnaast zijn er financiële risico's; het onderstation vergt een miljoeneninvestering binnen het gereguleerde domein. Op termijn zal de omzet toenemen door de extra volumes die dankzij het nieuwe onderstation kunnen worden getransporteerd, deze vergoeding is echter afhankelijk van het gebruik van het station.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Maatregelen: Gemeente Hoogeveen, TenneT en N.V. RENDO pakken gezamenlijk de voorbereiding tot het nieuwe onderstation Riegmeer op. Eind 2022 heeft N.V. RENDO de netstudie afgerond, met als resultaat de verschillende mogelijke configuraties. Deze configuraties houden rekening met de verwachte (onderbouwde) ontwikkeling van afname en opwek in de omgeving Hoogeveen in tijdshorizon van 2025/2030/2040/2050. Door gebruik te maken van een fasegewijze opbouw worden de financiële risico's van een vertraagde benutting van het onderstation beperkt. Vanuit de netstudie is ook het plotplan voor de locatie Riegmeer opgeleverd, dit is de basis voor o.a. de grondaankoop en de aanvraag van de TenneT-velden. Met de aankoop van de benodigde grond in 2023 zijn de eerste grote uitgaven gedaan. Daarnaast zal de focus worden verplaatst naar de aanbesteding van de vermogenstransformatoren en de 'Engineering, Procurement and Construction management' (EPCm) partij. EPCm is een effectieve en flexibele contractvorm in het realiseren van projecten, die N.V. RENDO in staat stelt kritische kennis en kunde binnen te halen, maar ook eigen personeel optimaal in te zetten en kennis intern te borgen.

2

De doelstelling is om in 2026 de voorbereiding voor het nieuwe onderstation in Hoogeveen te hebben afgerond, en de organisatie gereed en ingericht om het station te exploiteren. Het station wordt uiterlijk in 2027 gerealiseerd en RENDO neemt het initiatief om de planning te bespoedigen.

Organisatie en ICT-landschap niet klaar voor toekomstige digitalisering

Omschrijving: netautomatisering en data wordt door het complexere energiesysteem, waarbij vraag en aanbod moeten worden afgestemd, steeds belangrijker. Continuïteit van ICT wordt daardoor steeds belangrijker en het dreigingenniveau voor cybersecurity neemt steeds verder toe. Het risico is dat RENDO niet tijdig klaar is voor verdere digitalisering.

Maatregelen: De bedrijfswaarde veiligheid gaat ook over data en netautomatisering. In het kader van netautomatisering is in 2022 prioriteit gegeven aan de sturing van de Openbare Verlichting, het huidige systeem vervalt eind 2023. Nadat de visie op het meerjarige beleidsplan 'system operations' in 2022 is opgesteld, zullen in 2023 de eerste stappen worden gezet voor de gefaseerde meerjarige uitrol van veldmonitoring en schakelen op afstand. De sturing op informatiebeveiliging is in 2021 bekroond met het ISO 27001 certificaat, RENDO heeft een CISO aangesteld en het ISMS is gestructureerd. Informatiebeveiliging vergt continu aandacht gezien het reële risico van cybercriminaliteit.

3

De doelstelling is om in 2022 een plan gereed te hebben hoe toekomstig en modern netbeheer op afstand (digitalisering) en binnen N.V. RENDO uit ziet.

Onvoldoende personeel beschikbaar op technische en/of strategische functies

Omschrijving: Een toenemend risico voor RENDO is de krapte op de huidige arbeidsmarkt en de gevolgen voor het invullen van strategische en technische posities binnen de organisatie. Het takenpakket neemt toe, dit vergt extra bemensing. Uitvoering van onze strategie kan onder druk komen te staan.

Maatregelen: In 2021 is een strategisch HR-plan vastgesteld waarin het aantrekken, ontwikkelen en behouden van personeel op de langere termijn centraal staat. De invulling van strategische en technische posities binnen de organisatie vergt extra inspanningen.

6

De doelstelling is om, middels een gericht en actueel strategisch personeelsbeleid, in staat te zijn de komende vijf jaar het benodigde personeel aan te trekken en vast te houden, zodat er geen vacatures op technisch en strategisch vlak zijn die de uitvoering van deze MVS in de weg staan.

Corporate Governance

N.V. RENDO Holding is een naamloze vennootschap volgens Nederlands recht. Op de onderneming is het zogenaamde structuurregime van toepassing. In Nederland is de Corporate Governance Code verplicht gesteld voor beursgenoteerde ondernemingen. Voor RENDO, dat niet beursgenoteerd is, geldt deze verplichting niet, maar wij willen waar mogelijk bij deze code aansluiten. In dat kader is in het verleden een GAP-analyse uitgevoerd van de verschillen tussen de Corporate Governance van RENDO en de Code. Hieruit is naar voren gekomen dat een aantal best practices minder goed aansluit bij de omgevingsfactoren waarbinnen RENDO acteert. In de Audit- & Risico Commissie is besloten in deze gevallen een afwijking van de Code te accepteren.

De Code benadrukt de verantwoordelijkheid die bedrijven hebben voor maatschappelijke aspecten van ondernemen. Dit sluit goed aan bij de strategische doelstellingen van RENDO op het gebied van veiligheid, betrouwbaarheid, duurzaamheid, betaalbaarheid en regionale verankering. RENDO heeft als doel maximale openheid en transparantie te bieden over haar organisatiestructuur, handelen, doelen en resultaten. Goed ondernemerschap en goed toezicht hierop (inclusief de verantwoording daarover) vormen de pijlers van Corporate Governance. RENDO hecht grote waarde aan goede Corporate Governance. Wij streven naar een transparante structuur, die recht doet aan de belangen van alle stakeholders. De invulling van de toepassing van de Code wordt daarom op de website van RENDO opgenomen.

Binnen het beloningsbeleid staat voorop dat de beloningsverhouding tussen bestuurder en werknemers past binnen de maatschappelijke context waarbinnen RENDO opereert. De beloningsverhouding is 2,6 (2021: 2,6) bij RENDO.

Goed ondernemingsbestuur en toezicht

De twee belangrijkste pijlers voor een goede Corporate Governance zijn goed ondernemingsbestuur en goed toezicht daarop. De directie en de Raad van Commissarissen zijn verantwoordelijk voor het bestuur respectievelijk het toezicht. Om deze taken goed te kunnen uitvoeren, worden zij ondersteund door een effectief stelsel van maatregelen van risicobeheersing, interne controle en de externe accountant. In reglementen en de statuten is vastgelegd hoe de directie, de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zich tot elkaar verhouden. De governancestructuur van RENDO is gebaseerd op Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de statuten van de vennootschap, interne reglementen, codes en regelingen.

RENDO heeft geen toets op andere gedragscodes uitgevoerd, dientengevolge heeft geen expliciete adoptatie van andere gedragscodes plaatsgevonden. Veel codes zullen echter indirect doorwerken in bijvoorbeeld de sector cao of richtlijnen.

Aandeelhouders

Uitgegeven aandelen per 31 december 2022:

Gemeente	Aantal aandelen	Percentage aandelen
Coevorden	41	4,14 %
Hardenberg	57	5,75 %
Hoogeveen	334	33,70 %
Meppel	119	12,01 %
Staphorst	43	4,34 %
Steenwijkerland	198	19,98 %
Westerveld	79	7,97 %
De Wolden	102	10,29 %
Zwartewaterland	18	1,82 %
Totaal	991	100,00 %

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Samenstelling Raad van Commissarissen

In 2022 had de Raad van Commissarissen de volgende samenstelling:

<p>Piet Adema (man, 1964, Nederlandse)</p> <p>Tot 3 oktober 2022: Vicevoorzitter RvC Voorzitter Remuneratiecommissie</p> <p>Aandachtsgebied Algemeen, Bestuurlijk</p>	<p>Hoofdfunctie Voorzitter Schoonmakend Nederland Voorzitter WoningBouwersNL</p> <p>Nevenfunctie(s) Lid algemeen bestuur VNO-NCW Lid Raad van Commissarissen Larcom B.V. Voorzitter Raad van Commissarissen WTC Expo B.V. Lid hoofdbestuur MKB-NL Lid Raad van Commissarissen Woningborg NV</p>
<p>Guido Bakema (man, 1950, Nederlandse)</p> <p>Algemeen lid Op voordracht van de ondernemingsraad</p> <p>Aandachtsgebied Energiesector</p>	<p>Hoofdfunctie Zelfstandige Solwind</p> <p>Nevenfunctie(s) LEI-Coach Provincie Overijssel Lid Adviescommissie subsidieregeling MOOI</p>
<p>Dirk Jan Klein Essink (man, 1961, Nederlandse)</p> <p>Voorzitter RvC Voorzitter Remuneratiecommissie vanaf oktober 2022 Lid Selectie- en benoemingscommissie</p> <p>Aandachtsgebied Financiën, Risicomanagement</p>	<p>Hoofdfunctie Niet van toepassing</p> <p>Nevenfunctie(s) Lid Raad van Commissarissen OostNL Voorzitter Audit- en Risicocommissie OostNL</p>
<p>Anne Laning (man, 1970, Nederlandse)</p> <p>Voorzitter Audit- & Risico Commissie</p> <p>Aandachtsgebied Financiën, Risicomanagement</p>	<p>Hoofdfunctie Zelfstandige &Amp Borg</p> <p>Nevenfunctie(s) Voorzitter Raad van Commissarissen Hanzevast Capital Lid Auditcommissie Pensioenfonds Rail & OV Lid Raad van Toezicht Pensioenfonds Medewerkers Apotheken Sleutelfunctiehouder Internal Audit Pensioenfonds ABNAMRO Bank Sleutelfunctiehouder Internal Audit Pensioenfonds Horeca & Catering Sleutelfunctiehouder Internal Audit Pensioenfonds KLM Vliegend Sleutelfunctiehouder Internal Audit Pensioenfonds KLM Cabine Universitair docent Nyenrode Business Universiteit Docent SPO Lid Sectorcommissie Verzekeraars en Pensioenfondsen NBA Lid Platform Internal Audit Pensioenfondsen IIA</p>
<p>Eric Rijnders (man, 1965, Nederlandse)</p> <p>Tot 1 februari 2022: Lid Audit- & Risico Commissie</p> <p>Aandachtsgebied Financiën, Juridisch</p>	<p>Hoofdfunctie Directeur Janivo Stichting</p> <p>Nevenfunctie(s) Lid Raad van Toezicht Stichting Vitus Zuid Lid Raad van Toezicht Stichting DBF Lid Raad van Commissarissen NV Bergkwartier Lid Raad van Toezicht Nederlands Helsinki Comité Voorzitter Raad van Commissarissen HMO NV</p>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

<p>Anne-Ruth Snapper-Valkman (vrouw, 1977, Nederlandse)</p> <p>Per 1 februari 2022: Voorzitter Selectie- en benoemingscommissie Lid Audit- & Risico Commissie Lid Remuneratiecommissie</p> <p>Aandachtsgebied Financiën, Energiesector</p>	<p>Hoofdfunctie Finance Director BU Participations & New Business Development Gasunie</p> <p>Nevenfunctie(s) Lid Raad van Commissarissen woningbouwcorporatie Accolade</p>
--	--

Op voordracht van de zittende Raad van Commissarissen heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders mevrouw Snapper-Valkman per 1 februari 2022 benoemd als lid van de Raad van Commissarissen. Zij is, in het kader van haar introductieprogramma, in 2021 reeds als aankomend lid bij alle vergaderingen aanwezig geweest. Per 3 oktober 2022 is de heer Adema benoemd als minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Hierdoor is hij per direct afgetreden als commissaris van RENDO. In de AvA van 22 december 2022 is ingestemd met het voorstel om de termijn van de heer Klein Essink te verlengen met 1 jaar, waardoor hij in januari 2025 zal aftreden zodat de heer Bakema en de heer Klein Essink niet gelijktijdig aftreden.

Commissaris	Benoemd	Herbenoemd	Aftredend	
P. Adema	februari 2014	februari 2018	oktober 2022	Niet herbenoembaar
G. Bakema	januari 2016	januari 2020	januari 2024	Niet herbenoembaar
D.J. Klein Essink	januari 2016	januari 2020	januari 2025	Niet herbenoembaar
A. Laning	februari 2021		februari 2025	Hernoembaar
E. Rijnders	februari 2014	februari 2018	februari 2022	Niet herbenoembaar
A.R. Snapper-Valkman	februari 2022		februari 2026	Herbenoembaar

In verband met het vertrek van de heer Adema is in het najaar van 2022 de werving gestart voor een nieuw lid van de Raad van Commissarissen. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders is betrokken bij dit proces en is in de gelegenheid gesteld om een kandidaat voor te dragen. De Raad van Commissarissen verwacht de wervingsprocedure af te ronden in het eerste kwartaal van 2023.

Directie

Eddy Veenstra

Hoofdfunctie

Directeur N.V. RENDO Holding

Vanuit functie bij N.V. RENDO Holding:

- Lid Ledenraad Netbeheer Nederland (vicevoorzitter)
- Bestuurslid Stichting Groen Gas Nederland
- Bestuurslid Gebiedscoöperatie Zuid West Drenthe
- Vertegenwoordiger in aandeelhoudersvergadering RENDO Fiber, Glasvezel Zuidenveld (tot 18 december 2022) en MeppelEnergie
- Bestuurslid KVG N

Nevenfunctie(s)

Voorzitter Raad van Commissarissen Vechthorst, lid Remuneratiecommissie
Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Salland Wonen, lid Auditcommissie
Bestuurslid Coöperatie van Ons (namens Drentse Energie Coöperaties – KEI)

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Verslag van de Raad van Commissarissen

Een gedeelte van 2022 hadden we nog te maken met beperkingen in verband met de COVID-19 epidemie. Net als in de jaren daarvoor heeft de operatie en de dienstverlening niet geleden onder de epidemie. RENDO is hier adequaat op ingesprongen. Een compliment vanuit de Raad van Commissarissen is hier op zijn plaats.

De Raad van Commissarissen heeft kennis genomen van het accountantsverslag en de controleverklaring van de externe accountant. De Raad van Commissarissen heeft de jaarrekening 2022 goedgekeurd en stelt, in haar advies aan de aandeelhoudersvergadering van RENDO, voor de jaarrekening 2022 van N.V. RENDO Holding vast te stellen en de directie te dechargeren voor het gevoerde beleid.

De Raad van Commissarissen is in 2022 zes keer (digitaal) bijeen geweest. Vijf keer werd de vergadering van de Raad van Commissarissen vooraf gegaan door de Audit & Risico Commissie uit de Raad van Commissarissen. Deze Commissie heeft advies uitgebracht over financiële en risico gerelateerde onderwerpen. Voorafgaand aan haar vergaderingen houdt de Raad van Commissarissen intern voorbereidingsoverleg, zonder de directie.

De volgende onderwerpen zijn, naast de COVID-19 epidemie, o.a. tijdens de vergaderingen van de Raad van Commissarissen besproken:

- Maart: vierde kwartaalbericht 2021, impact oorlog Oekraïne, jaarkalender RvC 2022, managementletter PWC en offerteronde nieuwe accountant;
- April: jaarverslag 2021, jaarrekening 2021, accountantsverslag 2021, controleverklaring 2021, frauderisico analyse en MeppelEnergie;
- Juni: benoeming accountant, eerste kwartaalbericht 2022, strategisch personeelsbeleid en glasvezel;
- September: nieuw dividendbeleid, tweede kwartaalbericht 2022, nieuw E onderstation Hoogeveen, procuratieregeling en jaarkalender RvC 2023;
- November; beloningsbeleid, samenstelling commissies RvC, rooster van aftreden en wervingsprocedure nieuwe RvC-lid;
- December: glasvezel, begroting 2023, meerjarenraming, managementletter BDO 2022 en derde kwartaalbericht 2022.

Hiernaast heeft de directie, buiten de vergaderingen om, enkele business cases glasvezel ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Commissarissen. Op 29 september 2022 werd een strategiebijeenkomst georganiseerd waarbij de portefeuillehouders duurzaamheid en financiën van de aandeelhoudende gemeenten aanwezig uitgenodigd waren. Hierbij was een gastspreker uitgenodigd. De belangrijkste onderwerpen tijdens deze bijeenkomst waren partnerschap en de energietransitie, daarnaast is een update gegeven over de stand van zaken van de missie, visie en strategie inclusief 10 puntenplan van N.V. RENDO Holding.

De Raad van Commissarissen heeft in 2022 drie keer vergaderd met de aandeelhouders. In mei 2022 is de jaarrekening 2021 met de aandeelhouders besproken en is het dividend vastgesteld. In december is de begroting voor 2023 besproken, waarbij een update is gegeven met betrekking tot de missie, visie en strategie voor 2022-2026 van N.V. RENDO Holding. Daarnaast is het nieuwe dividendbeleid en het beloningsbeleid voor de Raad van Commissarissen met ingang van 1 januari 2023 vastgesteld, de profielschets van de Raad van Commissarissen is besproken en er is een update gegeven over de wervingsprocedure voor een nieuw RvC-lid. Daarnaast hebben de Raad van Commissarissen en aandeelhouders deelgenomen aan bovengenoemde strategiebijeenkomst

Tevens heeft de Raad van Commissarissen twee keer overleg gevoerd met de Ondernemingsraad. Eén keer heeft de remuneratiecommissie overleg gehad met een delegatie van de Ondernemingsraad en één keer heeft de voltallige Raad van Commissarissen overleg gevoerd met de voltallige Ondernemingsraad. Daarnaast heeft de Raad van Commissarissen één keer overleg gevoerd met de externe accountant naar aanleiding van de jaarrekening en de managementletter. Ook de Audit & Risico Commissie heeft tijdens haar vergaderingen met de externe accountant gesproken, waarvan eenmaal zonder dat de directie hierbij aanwezig was.

Aanwezigheid commissaris	Raad van Commissarissen	Audit & Risico Commissie	Remuneratie commissie	Selectie en benoemingscommissie
P. Adema	75%	n.v.t.	100%	n.v.t.
G. Bakema	100%	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D.J. Klein Essink	100%	n.v.t.	100%	100%
A. Laning	100%	100%	n.v.t.	n.v.t.
E. Rijnders	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
A.R. Snapper-Valkman	83%	100%	100%	100%

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Commissies

De Raad van Commissarissen kent drie commissies met haar eigen aandachtsgebied: de Audit & Risico Commissie (deze heeft in 2022 vijf keer vergaderd), de Remuneratiecommissie (deze heeft in 2022 twee keer vergaderd) en de Selectie en benoemingscommissie (deze is opgericht per oktober 2022 en heeft twee keer vergaderd). Met ingang van 2023 heeft de Raad van Commissarissen een vierde commissie, energietransitie, geïnstalleerd.

Audit & Risico Commissie

De Audit & Risico Commissie heeft als specifiek aandachtsgebied de betrouwbaarheid van de verslaglegging in de jaarrekening van RENDO, de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, de naleving van relevante wet- en regelgeving, interne gedragscodes en het belastingbeleid. Sinds 2020 behoort ook expliciet N.V. RENDO, in verband met de aanwijzing als OOB, tot het aandachtsgebied van de Audit & Risico Commissie op holding niveau. Om de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen te beoordelen maakt de Audit & Risico Commissie gebruik van rapportages van het management, de externe accountant, een treasury-adviseur en rapportages aan en van externe toezichthouders. Gezien de omvang en organisatie van RENDO is er geen interne auditdienst. Dit wordt o.a. geborgd door de afdeling Controlling & Regulering en de Planning & Control Cyclus. Daarnaast ziet de Audit & Risico Commissie toe op naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van de externe accountant. Om de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving in de jaarrekening te beoordelen, steunt de Audit & Risico Commissie in belangrijke mate op de werkzaamheden en bevindingen van de externe accountant. Geheel 2022 was de externe accountant standaard bij de vergaderingen van de Audit & Risico Commissie aanwezig. Er wordt met name ingegaan op de managementletter, de jaarstukken, het accountantsverslag en de kwartaalrapportages. Tevens vindt jaarlijks een uitgebreid gesprek met de externe accountant plaats. De Audit & Risico Commissie ziet toe op de onafhankelijkheid, de bezoldiging, eventuele niet-controle werkzaamheden en de kwaliteit van de werkzaamheden van de externe accountant. In de loop van 2022 is, na een selectieprocedure, door de AvA een nieuwe accountant benoemd voor de controlewerkzaamheden vanaf het boekjaar 2021. PWC heeft de werkzaamheden voor boekjaar 2021 afgerond, BDO is in augustus 2022 gestart als accountant van N.V. RENDO Holding en N.V. RENDO.

Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie heeft het functioneren en de remuneratie van de directie besproken en de RvC daarover geadviseerd. De directie wordt passend en binnen de WNT-normen beloond. Medio 2022 heeft de Remuneratiecommissie de voortgang van de doelstellingen 2022 met de directie besproken. Eind 2022 is de balans opgemaakt en zijn er doelstellingen voor 2023 geformuleerd.

Selectie en benoemingscommissie

De selectie en benoemingscommissie is opgericht per oktober 2022. De selectie en benoemingscommissie richt zich op het opstellen van selectiecriteria en benoemingsprocedures inzake bestuurders en commissarissen, periodieke beoordeling van de omvang en samenstelling van het bestuur en de Raad van Commissarissen, opstellen van een plan voor de opvolging van bestuurders en commissarissen en het doen van voorstellen voor (her)benoemingen. De selectie en benoemingscommissie begeleidt de procedure voor het werven van een nieuwe commissaris ter vervanging van de heer Adema.

Onafhankelijkheid en tegenstrijdige belangen

Het reglement van de Raad van Commissarissen bevat regelingen met betrekking tot onder andere onafhankelijkheid en tegenstrijdige belangen. Alle commissarissen zijn onafhankelijk en kunnen ten opzichte van elkaar, de directie en andere organen onafhankelijk functioneren. De meerderheid van de commissarissen is onafhankelijk in de zin van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet. Dit houdt in dat zij geen directe of indirecte binding hebben met een organisatorische eenheid die elektriciteit en/of gas produceert, aankoopt of levert. Er hebben zich in 2022 geen transacties voorgedaan waarbij tegenstrijdige belangen van bestuurders, commissarissen, aandeelhouders en/of externe accountant speelden en/of spelen die van materiële betekenis zijn voor de onderneming en/of de bestuurders, commissarissen, aandeelhouders en/of externe accountant.

Terug- en vooruitblik

Eind 2022 heeft de Raad van Commissarissen een zelfevaluatie (zonder extern begeleider) gehouden. De Raad heeft haar eigen functioneren in het jaar 2022 tegen het licht gehouden en afspraken gemaakt voor 2023. Over het geheel zijn wij als Raad van Commissarissen tevreden over ons functioneren en de samenwerking onderling en met de directie. Er is sprake van een veilig klimaat, waarin vertrouwen is om informatie en argumenten open

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

en transparant met elkaar te delen. Per 1 februari 2022 hebben we na twee zittingstermijnen afscheid genomen van de heer Rijnders. Wij bedanken hem voor zijn bijdrage aan de ontwikkeling en groei van RENDO. Met als bijzonder aandachtspunt de vergroting van de kwaliteit van de Audit & Risico Commissie. In het najaar hebben we eveneens afscheid genomen van de heer Adema. Het is jammer dat hij de Raad van Commissarissen van N.V. RENDO Holding heeft moeten verlaten. We hebben als Raad van Commissarissen veel respect voor hem, omdat hij zijn eigen belangen opzij heeft gezet om het landsbelang te dienen. De Raad van Commissarissen is de heer Adema zeer erkentelijk voor zijn bijdragen aan het Raad van Commissarissen team en aan de onderneming RENDO; van in totaal maar liefst 8,5 jaar. Wij wensen hem veel succes als minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Gezien de grote opgaven, innovaties en snelle ontwikkelingen in de energiebranche wordt het belangrijk geacht om meer gerichte aandacht te hebben voor de energietransitie. Met ingang van 1 januari 2023 heeft de Raad van Commissarissen een commissie Energietransitie opgericht. De heer Bakema zal hier voorzitter van zijn. Verder zal de Raad van Commissarissen zich in 2023 blijven richten op de operationele bedrijfsvoering en bijbehorende risico's.

Dankwoord

De Raad van Commissarissen spreekt haar dankwoord uit aan directie en medewerkers van N.V. RENDO Holding. De oorlog in Oekraïne en de COVID-19 epidemie maken van 2022 een bijzonder jaar. De resultaten, inhoudelijk en financieel, van N.V. RENDO Holding waren in 2022 goed. RENDO heeft een mooie stap gemaakt in de uitvoering van het 10 puntenplan. Er ligt een mooie basis voor de komende jaren.

Meppel, 9 mei 2023
namens de Raad van Commissarissen,

Dirk Jan Klein Essink
Voorzitter Raad van Commissarissen

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Advies van de Raad van Commissarissen aan de aandeelhouders

Wij stellen voor de jaarrekening over 2022 vast te stellen. Er wordt voorgesteld decharge te verlenen aan de bestuurder voor het gevoerde beleid en aan de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht in het afgelopen jaar.

De winst- en verliesrekening over het jaar 2022 sluit met een winst van EUR 5,9 miljoen.

Wij stellen voor:

- a. de jaarrekening over 2022 ongewijzigd vast te stellen;
- b. een dividend van EUR 5,5 miljoen uit te keren, bestaande uit EUR 4 miljoen regulier dividend en EUR 1,5 miljoen buitengewoon dividend;
- c. het overige resultaat van de vennootschap over 2022 toe te voegen aan de reserves.

Meppel, 9 mei 2023

Namens de Raad van Commissarissen,

Dirk Jan Klein Essink
Voorzitter Raad van Commissarissen

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Geconsolideerde jaarrekening 2022

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

Geconsolideerde balans per 31 december 2022 voor winstbestemming

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	Noot	31-12-2022	31-12-2021
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	1.317	2.320
Materiële vaste activa	2	136.749	135.876
Financiële vaste activa	3	28.703	26.901
		166.769	165.096
Vlottende activa			
Vorraden	4	2.562	1.572
Onderhanden projecten in opdracht van derden	5	156	167
Vorderingen	6	7.171	6.967
Liquide middelen	7	3.656	3.449
		13.545	12.154
		180.314	177.251
Passiva			
Eigen vermogen			
Groepsvermogen	8	76.941	76.024
		76.941	76.024
Voorzieningen	9	304	309
Langlopende schulden	10	88.896	80.896
Kortlopende schulden	11	14.174	20.022
		103.373	101.228
		180.314	177.251

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	Noot	2022	2021
Netto-omzet	12	32.132	31.789
Overige bedrijfsopbrengsten	13	166	172
Som der bedrijfsopbrengsten (voor vrijval derden)		32.298	31.961
Vrijval bijdragen		923	965
Som der bedrijfsopbrengsten (na vrijval derden)		33.221	32.926
Af:			
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	14	8.620	8.598
Kosten van grond- en hulpstoffen		2.211	2.148
Kosten uitbestede werk en andere externe kosten		6.409	6.450
Som der geactiveerde productie		0	0
Som der bedrijfsopbrengsten		33.221	32.926
Inkoop energie		3.660	2.908
Kosten van grond- en hulpstoffen		436	-216
Kosten uitbestede werk en andere externe kosten		10.935	10.214
Dekking (interne) uren en opslag materialen	15	-11.997	-10.564
Personeelskosten	16	10.238	9.567
Overige bedrijfskosten	17	4.048	3.711
Som der bedrijfslasten (voor afschrijvingen)		17.319	15.621
Afschrijving op immateriële- en materiële vaste activa	18	8.604	8.833
Som der bedrijfslasten (na afschrijvingen)		25.923	24.454
Bedrijfsresultaat		7.298	8.472
Bij:			
Opbrengst van financiële vaste activa	19	326	258
Overige rentebaten en soortgelijke opbrengsten	20	88	13
		413	271
Af: Rentelasten en soortgelijke kosten	21	1.414	1.117
Uitkomsten der financiële baten en lasten		-1.001	-846
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		6.297	7.626
Bijzondere baten/lasten		1.569	31
Resultaat voor vennootschapsbelasting		7.866	7.657
Vennootschapsbelasting	22	-1.819	-1.885
Resultaat uit deelnemingen		-130	816
Resultaat na belastingen		5.917	6.589

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

Geconsolideerde kasstroomoverzicht

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	Noot	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		7.298	8.472
Aanpassingen voor:			
Verkoop van bedrijfsactiviteiten			
Vrijval bijdragen		-923	-965
Afschrijvingen en overige waardeverminderingen	19	8.803	8.832
Mutatie voorzieningen	9	-6	-37
Verandering in werkkapitaal:			
Voorraden	4	-990	-198
Onderhanden projecten	5	911	71
Vorderingen	6	-364	2.372
Kortlopende schulden	11	-4.151	344
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			
Ontvangen rente	6+21+22	328	267
Betaalde vennootschapsbelasting		-1.600	-2.701
Betaalde rente	11+23	-1.261	-1.107
Ontvangen dividend		25	16
Kasstroom uit operationele activiteiten		8.073	15.368
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in immateriële vaste activa	1	-102	-454
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	1	0	0
Investerings in materiële vaste activa	2	-8.585	-7.549
Desinvesteringen in materiële vaste activa	2	13	18
Overige inkomsten		1.569	31
Kasstroom uit overige financiële vaste activa	3	-1.932	-1.468
Kasstroom uit ontvangen Bijdragen		882	568
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-8.155	-8.854
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aangetrokken leningen	10+11	17.000	2.500
Aflossingen van leningen	11	-11.710	-460
Betaald dividend		-5.000	-7.500
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		290	-5.460
Kasstroomontwikkeling in het jaar		208	1.054
Saldo liquide middelen begin boekjaar	7	3.449	2.395
Saldo liquide middelen ultimo boekjaar		3.656	3.449

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Investerings- en desinvesteringen in (im)materiële en financiële vaste activa zijn verantwoord als kasstroom uit hoofde van investeringsactiviteiten. Desinvesteringen welke niet tot een kasstroom hebben geleid worden verantwoord als aanpassing op de kasstroom uit operationele activiteiten.

Overzicht totaal resultaat over 2022

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	2022	2021
Geconsolideerd netto resultaat toekomend aan de rechtspersoon	5.917	6.589
Rechtstreekse vermogensmutatie		
Mutatie latente belastingvordering	0	36
Totaal resultaat van de rechtspersoon	<u>5.917</u>	<u>6.624</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

1. Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Activiteiten

De activiteiten van N.V. RENDO Holding en haar groepsmaatschappijen bestaan voornamelijk uit:

- beheer van elektriciteits- en gasdistributienetten;
- verkoop, verhuur en onderhoud van installaties;
- beheer en aanleg van glasvezelnetwerken.

Continuïteit

De onderhavige jaarrekening, de gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vennootschap. De directie van N.V. RENDO Holding heeft als doel om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen. Hierbij worden zowel operationele als financiële aspecten in ogenschouw genomen. Er is door de directie een meerjarenplan opgesteld waarin de kernprocessen en de continuïteit daarvan nauwlettend worden gevolgd. De financiële gevolgen worden daarbij zo goed mogelijk ingeschat en worden in een meerjarenbegroting tot uitdrukking gebracht.

2022 was naar omstandigheden een goed jaar voor N.V. RENDO Holding. De belangrijkste kengetallen in het kader van de continuïteitsveronderstelling zijn ultimo 2022 als volgt:

- Groepsvermogen: € 76.940.874 (2021: € 76.023.777)
- Resultaat: € 5.917.098 (2021: € 6.588.607)
- Werkkapitaal: € 629,01 -/- (2021: € 32.176 -/-). Het werkkapitaal is negatief in verband met naderen aflossingsverplichting (deze wordt in 2023 geherfinancierd).
- Solvabiliteit: 42,7% (2021: 42,9%)

N.V. RENDO Holding heeft met banken en andere kredietverstrekkers financieringsafspraken gemaakt. Deze zijn verwerkt in de jaarrekening en de toelichting daarop. In 2022 was geen sprake van een breach van afspraken of convenanten. Op basis van de meerjarenprognose is de verwachting dat N.V. RENDO Holding ook in de (nabije) toekomst blijft voldoen aan de convenantseisen en dat de organisatie voldoende kasstromen blijft genereren om aan haar verplichtingen te blijven voldoen.

Op grond hiervan is de directie van mening dat de continuïteit van N.V. RENDO Holding is gewaarborgd.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

N.V. RENDO Holding is feitelijk en tevens statutair gevestigd aan de Setheweg 1 te Meppel. N.V. RENDO Holding is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 04052476.

Groepsverhoudingen

N.V. RENDO Holding staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Een overzicht van de gegevens, vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW, is onderstaand opgenomen.

Geconsolideerde maatschappijen

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in geplaatste kapitaal	KvK nummer
RE-FLEX Beheer N.V.	Meppel	100%	04016836
N.V. RENDO	Meppel	100%	81174853
RENDO Duurzaam B.V.	Meppel	100%	04066476
Enavi B.V.	Meppel	100%	69560803
N-TRA B.V.	Meppel	100%	69560773
RE-NET B.V.	Meppel	100%	55118011

Stelselwijzigingen

De richtlijnen boden de mogelijkheid om het saldo van alle onderhanden projecten als één totaal in de balans te presenteren. De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) acht deze presentatiewijze niet langer aanvaardbaar, omdat deze presentatiewijze onvoldoende inzicht geeft in de balanspositie en niet in lijn is met de algemene bepalingen ten aanzien van het salderen van balansposten. Deze wijziging in de richtlijnen is doorgevoerd en zijn tevens de vergelijkende cijfers aangepast.

Daarnaast was voorheen bepaald dat de projectopbrengsten als netto-omzet of als wijziging in onderhanden projecten in de winst – en verliesrekening werden gepresenteerd, zolang het project nog niet was voltooid. De RJ bepaalt nu dat het niet langer is toegestaan dat projectopbrengsten als wijziging in onderhanden worden

gepresenteerd. Deze wijziging is doorgevoerd in de jaarrekening en zijn de projectopbrengsten als netto-omzet verantwoord. De vergelijkende cijfers zijn tevens aangepast.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van N.V. RENDO Holding zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Schattingen zijn onder andere verwerkt in de jaarrekeningposten materiële vaste activa, voorzieningen, vooruitontvangen bedragen en financiële vaste activa (belastinglatentie).

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van N.V. RENDO Holding zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Tot de groep behorende maatschappijen zijn rechtspersonen waarin N.V. RENDO Holding direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van N.V. RENDO Holding.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

Voor wat betreft de verslaglegging van genoemde groepsmaatschappijen is met uitzondering van N.V. RENDO, N-TRA B.V. en Enavi B.V. gebruik gemaakt van de vrijstellingen ex artikel 403 van Boek 2 BW.

Wanneer er sprake is van een belang in een joint venture, dan wordt het desbetreffende belang niet geconsolideerd, maar opgenomen tegen nettovermogenswaarde. Van een joint venture is sprake indien als gevolg van een overeenkomst tot samenwerking de zeggenschap door de deelnemers gezamenlijk wordt uitgeoefend.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen van de groep.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. De aandeelhoudende gemeenten: Coevorden, De Wolden, Hardenberg, Hogeveen, Meppel, Staphorst, Steenwijkerland, Westerveld en Zwartewaterland die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook het statutair directielid, andere sleutelfunctionarissen in het management van N.V. RENDO Holding of de moedermaatschappij van N.V. RENDO en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht. Transacties met de onderliggende RENDO bedrijven bevat de doorbelasting van de personeelskosten.

Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Winstbelastingen, aandelenuitgiften, ontvangen interest, betaalde interest en

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden worden opgenomen onder kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappijen aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De waarde van de gerelateerde activa zijn in de toelichting van balansposten verantwoord.

2. Algemene grondslagen

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

Vanwege de gewijzigde richtlijnen jaarverslaggeving is het niet langer aanvaardbaar om het saldo van alle onderhanden projecten op de balans te presenteren. Onderhanden projecten met een debetsaldo zijn daarom verwerkt als actief en onderhanden projecten met een creditsaldo zijn verwerkt als verplichting.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de overige posten zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Financiële instrumenten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de "Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen".

Financiële derivaten, waarbij de onderliggende waarde niet beursgenoteerd is, worden tegen kostprijs opgenomen. Indien per balansdatum de reële waarde lager is dan de kostprijs dan wel negatief is, wordt het derivaat ten laste van de winst- en verliesrekening afgewaardeerd naar de lagere reële waarde, tenzij kostprijs-hedge-accounting wordt toegepast. Bij de bepaling van de lagere reële waarde wordt het effect van lopende rente buiten beschouwing gelaten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Criteria voor het niet langer verantwoord van activa en passiva

Een op de balans opgenomen actief of passiefpost blijft op de balans verantwoord als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot deze post. Voor dergelijke transacties worden ook geen resultaten verantwoord. Een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt beoordeeld aan de hand van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen. Indien bijvoorbeeld de juridische overdracht van de debiteurenportefeuille niet leidt tot een belangrijke verandering in het feitelijke verwachte risico van oninbaarheid blijft de debiteurenportefeuille op de balans.

Een op de balans opgenomen actief of passiefpost wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of passiefpost aan derde zijn overgedragen.

3. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de gerealiseerde waarde ervan. Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

Kosten van ontwikkeling

Uitgaven voor ontwikkelingsprojecten worden geactiveerd als onderdeel van de vervangingsprijs als het waarschijnlijk is dat het project commercieel en technisch succesvol zal zijn en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Voor de geactiveerde ontwikkelingskosten is een wettelijke reserve onder het eigen vermogen gevormd ter hoogte van het geactiveerde bedrag. De afschrijving van de geactiveerde ontwikkelingskosten vangt aan zodra de commerciële productie is gestart en vindt plaats over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Onderzoekskosten worden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Concessies, vergunningen en intellectueel eigendom

Kosten van immateriële activa anders dan intern gegenereerde activa, waaronder octrooien en licenties, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur met een maximum van 20 jaar.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen huisvesting worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van gedane lineaire afschrijvingen tot aan de verwachte restwaarde, welke wordt gelijkgesteld aan de WOZ waarde. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. In geval van buiten gebruik gestelde materiële vaste activa wordt dit verantwoord als bijzondere waardeverminderingverlies. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

Distributieleidingen en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Binnen de RENDO-groep heeft het onderhoud primair betrekking op onderhoud van de netten in haar eigendom. Onderhoud welke met een jaarlijkse of tweejaarlijkse frequentie wordt uitgevoerd, wordt gezien als regulier onderhoud mede ook omdat er sprake is van een ideaalcomplex in het onderhoud waardoor de jaarlijkse kosten die hieraan verbonden zijn redelijk stabiel zijn. Deze kosten voor dit type onderhoud wordt ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze kosten zich voordoen. Onderhoud met een lagere frequentie, bijvoorbeeld één keer in de tien jaar wordt gezien als groot onderhoud. De kosten die hiermee verbonden zijn worden geactiveerd en afgeschreven conform de onderhoudscyclus. In het voorbeeld, tien jaar.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Ten aanzien van de kantoorgebouwen worden de kosten voor groot onderhoud geactiveerd en afgeschreven over de verwachte gebruiksduur van het actief. Voor groot onderhoud wordt geen componentenbenadering toegepast.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing van deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de betreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover N.V. RENDO Holding in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van de acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Wanneer sprake is van een belang in een joint venture, dan wordt het desbetreffende belang niet proportioneel geconsolideerd, omdat dit voor het inzicht niet vereist is, maar opgenomen tegen nettovermogenswaarde. Van een joint venture is sprake indien als gevolg van een overeenkomst tot samenwerking de zeggenschap door de deelnemers gezamenlijk wordt uitgeoefend.

De verkrijgingsprijs van de deelnemingen op het moment van verkrijging is gesteld op de waarde van de deelneming zoals dat is overeengekomen.

Geldleningen en overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, alsmede gekochte leningen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de winst- en verliesrekening.

Overige effecten

De onder de effecten opgenomen investeringen in eigen-vermogensinstrumenten, die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille en die niet beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd tegen kostprijs. Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening. Indien van een dergelijk individueel effect de reële waarde onder de kostprijs komt, wordt de waardevermindering direct verwerkt ten laste van de winst- en verliesrekening. Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, worden verwerkt in de eerste waardering.

Latente belastingvorderingen

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen

alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Er kunnen twee kasstroom genererende eenheden worden onderscheiden, het gas- en elektriciteitsnet.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst- en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter gangbare biedprijs geldt als marktprijs. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief / de kasstroom genererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt tegen de actuele disconteringsvoet.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de vennootschap op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de vennootschap de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen en verwerkt dit direct in de winst- en verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument.

Het waardeverminderingverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen kostprijs op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO methode of lagere netto-opbrengst waarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs alsmede de gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen.

De lagere opbrengstwaarde van de voorraad gereed product en handelsgoederen is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Onderhanden projecten in opdracht van derden

De post onderhanden projecten in opdracht van derden bestaat uit projectkosten waarvan een gedeelte nog niet uitgevoerd is. De kosten en opbrengsten van de onderhanden projecten per ultimo boekjaar worden per project beoordeeld op kosten of opbrengsten en vervolgens afzonderlijk in de balans onder vlottende activa (kosten) of kortlopende schulden (opbrengsten) gepresenteerd.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De geamortiseerde kostprijs is meestal gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Indien N.V. RENDO Holding eigen aandelen inkoop, wordt de verkrijgingsprijs van de ingekochte aandelen in mindering gebracht op de overige reserves, of op andere reserves mits de statuten dit toestaan, totdat deze aandelen worden ingetrokken of worden verkocht. Indien ingekochte aandelen worden verkocht, komt de opbrengst uit verkoop ten gunste van de overige reserves of andere reserves in het eigen vermogen. De opbrengst komt ten gunste van de reserve waarop eerder de inkoop van deze aandelen in mindering is gebracht.

Kosten die direct samenhangen met de inkoop, verkoop en/of uitgifte van nieuwe aandelen worden rechtstreeks ten laste gebracht van het eigen vermogen, onder verrekening van relevante winstbelastingeffecten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Bij een passieve belastinglatentie (gesaldeerd), zal deze ook als onderdeel van de voorziening worden opgenomen. In 2022 is deze per saldo nog niet passief.

Voorziening belastinglatentie

De belastinglatentie is gevormd doordat er zich verschillen voordoen tussen de commerciële boekwaarde van een actief of een voorziening dan wel vreemd vermogen enerzijds en de fiscale waarde anderzijds. De reden hiervoor wordt grotendeels veroorzaakt door andere startdatum van de afschrijvingstermijn en door toepassing van verschillende afschrijvingstermijnen commercieel en fiscaal.

Jubileumvoorziening

Voor de in de toekomst te betalen jubileum uitkeringen aan de medewerkers is een voorziening opgenomen. In de berekening is rekening gehouden met de achterliggende diensttijd, de leeftijden en het verwachte verloop van de medewerkers, rekening houdende met de specifieke inhoud van de jubileum regeling en de sociale lasten. De jubileum uitkering is evenredig aan de diensttijd toegerekend en contant gemaakt.

Pensioenverplichtingen

De vennootschap is aangesloten bij het pensioenfonds ABP op basis van het middenloonstelsel. Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

betaald. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Omdat er geen verplichtingen en/of werknemers zijn (anders dan de te betalen premies) wordt er geen pensioenvoorziening opgenomen. Er is sprake van een toegezegde bijdrage regeling.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van eventuele transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst- en verliesrekening als interestlast verwerkt.

Vooruitontvangen bijdragen van klanten

Dit betreffen de bijdragen van klanten in het kader van nieuwe of gewijzigde aansluitingen welke worden verantwoord als vooruitontvangen bijdragen van klanten. De vrijval van de vooruitontvangen bijdragen vindt lineair plaats. De vrijval start in de periode na ingebruikname van de investering per ultimo boekjaar.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar verleende diensten (met name transport energie) en geleverde goederen onder aftrek van de over de omzet geheven belastingen. Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend. Bedragen die via nacalculatie in tarieven worden verrekend, worden als omzet verwerkt in het jaar dat het tarief daadwerkelijk wordt gerealiseerd op basis van de verrichte dienstverlening in dat jaar.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend. Tevens wordt onder netto-omzet opgenomen de van klanten ontvangen bijdragen voor het verwijderen van elektriciteits- en gasaansluitingen inclusief matching van de kosten.

De realisatie van de aansluitingen boven de 10 MVA, waarvoor van klanten een bijdrage wordt ontvangen, zal direct als omzet worden genomen inclusief matching van de kosten. Daarnaast wordt de vrijval van de bijdrage ook onder de omzet verantwoord.

De opbrengsten (mutatie) van de onderhanden projecten worden gepresenteerd onder de netto-omzet.

Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

De geactiveerde productie voor eigen gebruik bevat direct toerekenbare personeelskosten (uren), kosten uitbesteed werk, kosten voor materialen en toerekenbare indirecte kosten die gebruikt zijn voor de activa voor het eigen bedrijf. De geactiveerde productie wordt met ingang van boekjaar 2022 gepresenteerd als onderdeel van de bedrijfsopbrengsten waarin de opbrengsten en kosten voor eigen productie worden gesaldeerd.

Overige bedrijfskosten

Als overige bedrijfskosten worden beschouwd: kosten van energieverbruik, vervoermiddelen, huisvesting, machines/inventaris/installaties e.d., verkoopkosten, communicatiekosten, kosten van dienstverlening aan derden, overige personeelskosten en overige bedrijfskosten die niet apart zijn gespecificeerd. De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelskosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

N.V. RENDO Holding en RE-FLEX Beheer N.V. hebben de toegezegde pensioenregeling bij het pensioenfonds ABP verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij pensioenverplichtingen.

Inkoopkosten, kosten van grond- en hulpstoffen, kosten uitbesteed werk, dekking (interne) uren

Onder deze kosten wordt verstaan alle inkoopposten zoals energie en andere gerelateerde inkoopposten. De kosten van grond en hulpstoffen zijn de materialen die worden ingekocht en gebruikt ten behoeve van de diverse bedrijfsactiviteiten. Kosten uitbesteed werk zijn de kosten van derden die worden ingeschakeld. De dekking (interne) uren betreffen de dekkingen welke ontstaan door activering van de geboekte interne uren.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet rechtstreeks samenhangen met de levering van goederen of diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten. De opbrengsten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot de normale, niet incidentele bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de analyse en vergelijkbaarheid van de resultaten apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post. Hierbij worden tevens baten en lasten die aan een ander boekjaar moeten worden toegerekend naar aard en omvang toegelicht.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen. Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren en vrijgestelde

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

bestanddelen en na bijtelling van niet aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Resultaat deelnemingen (gewaardeerd op netto-vermogenswaarde)

Het resultaat is het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van de door de deelneming behaalde resultaten voor zover dit aan N.V. RENDO Holding wordt toegerekend.

Resultaat in verband met afwikkeling Fraude

Als gevolg van de fraudezaken en de diverse door RENDO opgelegde beslagen inclusief de civielrechtelijke procedures, zijn in 2020 en 2021 hiervan bedragen ontvangen waarvan € 1.102.000 is opgenomen op de balans onder overige schulden. De uitwinning van een ander vermogensbestanddeel heeft in 2022 plaatsgevonden, met een opbrengst van € 466.000. In 2023 is er een uitspraak gedaan in het hoger beroep, en zijn voor RENDO de ontvangen gelden onconditioneel geworden en de gereserveerde bedragen ten gunste van het resultaat 2022 gebracht. Het vonnis van Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is 20 jaar uitwinbaar. Mogelijk dat toekomstig nog verdere beperkte baten zullen worden ontvangen.

5. Financiële instrumenten en risicobeheersing

Marktrisico

Rente- en kasstroomrisico

N.V. RENDO Holding loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Voor schulden met variabele rente-afspraken loopt N.V. RENDO Holding risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt N.V. RENDO Holding risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen en schulden zijn geen financiële derivaten ter afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

Bij N.V. RENDO Holding is beperkt sprake van concentratie van kredietrisico's als gevolg van levering aan een beperkt aantal energieleveranciers met betrekking tot de facturatie van haar netwerkdiensten, met name door de groepsmaatschappij N.V. RENDO. Levering aan deze energieleveranciers vindt alleen plaats aan leveranciers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets van N.V. RENDO Holding. Voor alle afnemers gelden krediettermijnen tussen de 14 en 30 dagen. N.V. RENDO Holding voert een actief debiteurenbeheer en kent vanuit het verleden geen hoge percentages wanbetalers.

Liquiditeitsrisico

RENDO groep maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Toelichting op de geconsolideerde balans voor winstbestemming

Noot 1) Immateriële vaste activa

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	31-12-2022	31-12-2021
Stand per 1 januari		
Aanschafwaarden	13.458	12.947
Cum.afschrijvingen	-11.138	-9.894
Boekwaarden	2.320	3.053
Investeringen	102	454
Realisatie werken in uitvoering	0	0
Desinvesteringen	-8.018	0
Cum.afschrijving desinvesteringen	8.018	0
Afschrijvingen	-1.104	-1.187
Aanschafwaarde o.b.v. splitsing	0	0
Stand per 31 december		
Aanschafwaarden	5.542	13.401
Cum. Afschrijvingen	-4.225	-11.081
Boekwaarden	1.317	2.320

De immateriële vaste activa bestaat uit de waarde van de software welke worden gebruikt door de RENDO bedrijven. Voor de in eigen beheer gemaakte software is een wettelijke reserve gevormd, welke ultimo 2022 € 188.120 bedraagt (2021: € 386.363).

Ultimo 2022 heeft er een inventarisatie van alle aanwezig immateriële vaste activa plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan heeft een desinvestering plaatsgevonden van buiten gebruik gestelde immateriële vaste activa welke op dat moment al geen boekwaarde meer hadden.

De afschrijvingstermijn van de software is 3 tot 5 jaar.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

Noot 2) Materiële vaste activa

(bedragen tabel x € 1.000,-)

Omschrijving	Bedrijfs- gebouwen en terreinen huisvesting	Distributie- leidingen en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal 2022
Stand per 1 januari 2022					
Aanschafwaarden	6.860	271.642	7.979	1.806	288.287
Cum.afschrijvingen	-3.507	-143.108	-5.797	0	-152.411
Boekwaarden	3.354	128.534	2.182	1.806	135.876
Investeringen	12	7.263	502	808	8.585
Realisatie werken in uitvoering	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	0	-1077	-1271	0	-2.348
Cum.afschrijving desinvesteringen	0	423	1.259	0	1.682
Afschrijvingen	-89	-6.320	-638	0	-7.046
Bijzondere waardevermindering	0	0	0	0	0
Stand per 31 december 2022					
Aanschafwaarden	6.872	277.828	7.210	2.615	294.525
Cum. Afschrijvingen	-3.596	-149.005	-5.175	0	-157.776
Boekwaarden	3.276	128.824	2.034	2.615	136.749

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

Afschrijvingstermijnen	0 - 40 jaar	10 - 50 jaar	5 - 10 jaar
------------------------	-------------	--------------	-------------

Het bedrijfsgebouw van Meppel wordt in 40 jaar lineair afgeschreven. Het pand in Steenwijk wordt in 25 jaar lineair afgeschreven. Op terreinen worden niet afgeschreven. Verbouwingen aan de panden worden in 10 jaar lineair afgeschreven. Afschrijving van kleine toevoegingen aan de gebouwen vinden in 5 jaar lineair plaats.

Hoofd – en dienstleidingen worden in 50 jaar lineair afgeschreven. Midden – en laagspanningsinstallaties en transformatoren worden in 33,33 jaar lineair afgeschreven. De ruimtes van de middenspanningsinstallaties worden in 25 jaar afgeschreven. De afschrijving van elektriciteitsaansluitingen vinden in 20 jaar plaats. Gas en elektrameters kleinverbruik worden in 15 jaar (slim), 12,5 jaar (conventioneel), overige meetfuncties in 7, 10 of 12,5 jaar afgeschreven.

De afschrijving van andere vaste bedrijfsmiddelen vinden plaats in 5 jaar. Mobiele apparatuur wordt in 3 jaar afgeschreven. Afschrijving van auto's vinden plaats in 5 jaar rekening houdend met een restwaarde aan het einde van de levensduur.

Onder de categorie andere vaste bedrijfsmiddelen heeft in 2022 een desinvestering plaatsgevonden. Deze desinvestering bedraagt € 1.271.008 en heeft te maken met buiten gebruik gestelde bedrijfsmiddelen in 2022. Daarnaast zijn twee bedrijfsbussen verkocht, wat een desinvestering heeft opgeleverd.

In de categorie distributieleidingen en installaties is in 2022 is een desinvestering uitgevoerd van gas – en elektrameters kleinverbruik over de jaren 2021 en 2022. Deze gas – en elektrameters waren reeds vervangen. De desinvestering van meters bedraagt € 795.889 in verband met verwijdering en vernietiging van de betreffende (onbruikbare) meters. De overige desinvestering ad € 200.227 (DL&I) heeft te maken met de afwikkeling van de brandschade in Steenwijk. De ontvangen schadevergoeding is in mindering gebracht op de kosten van de vervangingsinvestering Tot slot is er een desinvestering geweest van transformatoren. Deze transformatoren zijn buiten gebruik gesteld.

De energietransitie, de huidige hoge gasprijzen en het afbouwen van de gasproductie uit het Groningenveld zal gaandeweg resulteren in het uifaseren van het gebruik van aardgas in Nederland. Naar de mening van N.V. RENDO

betekent dit echter niet dat ook de gasnetten op grote schaal buiten gebruik gesteld zullen gaan worden. In haar strategische visie tot 2030 streeft N.V. RENDO ernaar om nog uitsluitend duurzame gasen te distribueren in haar gasnetten. Daarmee wordt ingezet op hergebruik van de bestaande gasinfrastructuur. Daarbij komt dat het netgebied van N.V. RENDO zich kenmerkt door een lage bebouwingsdichtheid waardoor grootschalige toepassing van warmtenetten technisch en economisch in veel gevallen geen reële optie is. Dit geldt eveneens voor toepassingen die uitsluitend gebruik maken van elektriciteit. Toepassing van duurzame gasvormige energiedragers in combinatie met de inzet van hybride warmtepompen is in dergelijke situaties de meest begaanbare route naar verduurzaming. Een veilig en betrouwbaar gasnet blijft naar verwachting noodzakelijk.

De mogelijke effecten van de energietransitie op de gasnetten is onderdeel van het nieuwe methodebesluit 2022-2026. De belangrijkste wijzigingen bij gas betreffen de overgang naar degressieve afschrijving van activa bij ongewijzigde afschrijvingstermijnen, versnelde vergoeding van desinvesteringen en verwijderingskosten. N.V. RENDO zet met haar duurzame gasen strategie in op hergebruik van haar gasnetten voor duurzame gasen (groengas, waterstof en biogas). N.V. RENDO ziet daarom op dit moment geen aanleiding om de afschrijvingstermijnen van de bestaande gasnetten in te korten of tot afwaardering van de bestaande gasnetten over te gaan. N.V. RENDO continueert hiermee haar lineaire afschrijvingsmethode.

MVA in uitvoering

Het bedrag aan geactiveerde uitgaven voor nog niet verrichte prestaties dat is gepresenteerd als onderdeel van onderhanden projecten bedraagt ultimo 2022 EUR € 2.615.000. Het betreffen investeringen welke zijn toe te wijzen aan de gas- en elektranetwerk gerelateerde projecten en overige algemene projecten. De verdeling per projectgroep is Ultimo 2022: Gasnetwerk € 626.307, Elektranetwerk € 1.295.609, overige investeringen € 692.711.

In verband met de stelselwijziging van de presentatie van de opbrengst van het onderhanden werk is de beginstand ultimo 2022 gewijzigd ten bedrage van € 117.342. Dit bedrag is verplaatst naar de kortlopende schulden onder de overlopende passiva.

Noot 3) Financiële vaste activa

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	Deelneming	Geldleningen	Overige effecten	Overige vorderingen	Actieve belasting latentie	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2022	20.221	5.215	11	303	1.152	26.901
Resultaat deelnemingen	-130	0	0	0	0	-130
Aankopen, verstrekte leningen	6.213	2.003	0	0	0	8.216
Verkopen, aflossingen	-1.500	-3659	0	-285	0	-5.444
Onttrekkingen	0	0	0	0	-840	-840
Boekwaarde per 31 december 2022	24.804	3.558	11	18	311	28.703

Deelnemingen

Onder deelnemingen zijn op opgenomen;

- De 50% deelneming in RENDO FIBER B.V., gevestigd te Meppel. Dit betreft een joint venture.
- De 50% deelneming in MeppelEnergie B.V. gevestigd te Meppel. Dit betreft een joint venture.

Per 17 december 2022 zijn de aandelen van Glasvezel Zuidenveld overgedragen aan RENDO Fiber B.V. Bij alle deelnemingen is sprake van een deelneming met invloed van betekenis.

Aankopen, verstrekte leningen

In 2022 hebben stortingen plaatsgevonden in de deelneming. Dit betreft een agiostorting van € 2.150.000 in RENDO Fiber in verband met de aandelen van RENDO Buitenaf. (nu 100% dochter van RENDO Fiber) en een bijstorting ten behoeve van RENDO Fiber en een storting in verband met de aankoop van de aandelen van Glasvezel Zuidenveld B.V. (nu 100% dochter van RENDO Fiber).

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Geldleningen

Glasvezel De Wolden B.V.

Annuïtaire geldlening

Aan Glasvezel de Wolden B.V. is een annuïtaire lening verstrekt voor een bedrag van maximaal € 1.950.000 met een looptijd van 20 jaar en een rentepercentage van 4,5% per jaar, waarvan per balansdatum een bedrag van € 1.950.000 is benut door Glasvezel De Wolden. In 2022 is een bedrag van € 89.452 op deze lening afgelost. De stand van de annuïtaire lening bedraagt hiermee ultimo 2021 € 1.615.084.

Lineaire lening

Tevens is er een lineaire geldlening verstrekt aan Glasvezel de Wolden voor maximaal € 410.000, tegen een rentepercentage van 4,5% per jaar. De geldlening is aangegaan voor een periode van 20 jaar. De stand van de lineaire geldlening bedraagt ultimo 2022 € 284.086. Dit bedrag is inclusief de aflossing van de annuïtaire lening 2022. Deze toevoeging is het gevolg van een vijfjarige afspraak om per jaar te beoordelen of Glasvezel de Wolden over voldoende kasmiddelen beschikt om de rente en aflossingsverplichtingen te kunnen voldoen. In een jaar waarin dit niet het geval is, worden de betalingen opgeschort en toegevoegd aan de lineaire geldlening. Dit is ultimo 2022 het geval.

Glasvezel Zuidenveld B.V.

Op 17 december 2022 zijn de aandelen van Glasvezel Zuidenveld volledig overgedragen naar RENDO Fiber. In verband met de overdracht van de aandelen is de lening ten bedrage van € 2.833.333 overgegaan naar RENDO-FIBER. Ter financiering van de aandelen Glasvezel Zuidenveld is er een nieuwe lening verstrekt door RE-NET aan RENDO Fiber van totaal € 1.634.167 per Ultimo 2022.

Stercore B.V.

De lening van Stercore B.V. is verstrekt ten behoeve van activiteiten welke vanuit N-TRA geïnitieerd worden. In 2018 is een lening verstrekt van € 25.000. Hierop is in 2019 € 15.000 afgelost en in 2020 € 10.000. Deze lening is daarmee volledig afgelost. Daarnaast is in 2019 een achtergestelde lening verstrekt ten bedrage van € 25.000. Aflossing van deze lening zal voor 31 december 2023 geschieden.

Overige effecten

De overige effecten betreffen aandelen in Enexis, PBE, EDSN B.V. en BAS B.V.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Overige vorderingen

Hypothecaire geldleningen

Onder de overige vorderingen vallen de verstrekte hypothecaire geldleningen aan medewerkers van de vennootschap. Het rentepercentage van de hypothecaire geldleningen bedraagt 4,0% en met alle medewerkers is een aflossingstermijn overeengekomen. In 2022 is een totaal bedrag van € 339.201 afgelost. Dit bedrag wordt mede veroorzaakt door meerdere algehele aflossingen van de hypothecaire geldlening. Het saldo ultimo 2022 bedraagt nu nog € 18.084 met de bedoeling om deze binnen niet afzijnbare tijd ook afgelost te krijgen.

Actieve belasting latentie

De actieve belastinglatentie heeft voornamelijk betrekking op de verschillen tussen fiscale en commerciële waardering van de distributienetwerken. Verwacht wordt dat, gezien het verloop van de mutaties, de actieve latentie binnen een jaar na afloop van de balans een passieve latentie zal worden.

Noot 4) Voorraden

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	31-12-2022	31-12-2021
Grond- en hulpstoffen	2.588	1.593
Emballage	24	29
Af: voorziening voorraad grond - en hulpstoffen	-50	-50
	<u>2.562</u>	<u>1.572</u>

De voorraden staan hoofdzakelijk ten dienste van N.V. RENDO. Het betreft materiaal welke wordt gebruikt voor de aanleg, vervanging, beheer en onderhoud van de elektriciteits- en gasnetten. Daarnaast houdt RE-FLEX Beheer N.V. een voorraad aan ten dienste van de overige bedrijven voor de uit te voeren werkzaamheden. De voorziening van de voorraden in 2022 is nihil (2021: idem). De stijging van het voorraadniveau wordt grotendeels veroorzaakt

door de langere levertijd en verkrijgbaarheid van diverse materialen. Er is gekozen voor een hoger voorraadniveau van diverse artikelen. Ook de prijsverhogingen hebben gezorgd voor een hogere voorraadwaarde per ultimo boekjaar 2022.

Noot 5) Onderhanden projecten in opdracht van derden

Vanwege de gewijzigde richtlijnen jaarverslaggeving is het niet langer aanvaardbaar om het saldo van alle onderhanden projecten in de balans te presenteren. Onderhanden projecten met een debetsaldo zijn daarom verwerkt als actief en onderhanden projecten met een creditsaldo zijn verwerkt als verplichting.

Noot 6) Vorderingen

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	31-12-2022	31-12-2021
De vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
Debiteuren		
Debiteuren	4.812	4.710
Af: voorziening dubieuze debiteuren	733	701
Totaal	4.079	4.009
Overige vorderingen		
Nog te factureren omzet	46	45
Vorderingen op gelieerde partijen	0	-
Nog te ontvangen rente	60	0
Waarborgsommen	0	0
Totaal	1.505	1.158
Dividendbelasting	6	0
Vennootschapsbelasting	1.580	1.800
Totaal	1.586	1.800
Totale vorderingen	7.171	6.967

Er zijn geen overige vorderingen met een looptijd langer dan 1 jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd. Voor RE-FLEX Beheer N.V. zit in de debiteuren een post van totaal groot € 371.167 inclusief btw (€ 313.073 exclusief btw) van MeppelEnergie, waarvan in de voorziening debiteuren een bedrag van € 199.387 is opgenomen.

Noot 7) Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder schulden bij kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Van de liquide middelen ten bedrage van € 3.656.428 staan tot een bedrag van € 31.100 niet ter vrije beschikking. Dit betreft een G-rekening voor een bedrag van € 31.100.

Noot 8) Groepsvermogen

Voor nadere informatie en toelichting van het groepsvermogen wordt verwezen naar de vennootschappelijke jaarrekening, noot 3, 4 en 5.

Noot 9) Voorzieningen

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	31-12-2022	31-12-2021
Voorziening personeelsbeloningen (jubileum uitkeringen)		
Het verloop is als volgt:		
Saldo per 1 januari	309	346
Bij: Toevoegingen	19	22
	328	368
Af: Onttrekkingen	24	59
Saldo per 31 december	304	309

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Het bedrag aan voorziening bedraagt ultimo 2022 € 303.814. In dit bedrag is € 145.160 meegenomen voor medewerkers geboren voor 1-1-1963, welke bij pensionering recht hebben op een extra uitkering. De jubileum uitkering is contant gemaakt tegen een verdisconteringsvoet van 3,0%.

Noot 10) Langlopende schulden

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	31-12-2022	31-12-2021
Saldo schulden kredietinstellingen	78.120	70.080
Saldo vooruitontvangen bijdragen	10.776	10.817
Totaal langlopende schulden	88.896	80.896

Schulden aan kredietinstellingen

	31-12-2022	31-12-2021
Schulden aan kredietinstellingen	70.080	75.750
Herfinanciering afgeloste leningen	0	-
Toevoeging langlopende lening	16.000	3.500
Aflossing	0	-460
Toevoeging termijnlening	0	-
	86.080	78.790
Classificatie naar kortlopende schulden	-7.960	-8.710
Saldo per 31 december	78.120	70.080

Het saldo met een looptijd <1 jaar bedraagt € 7.960.000

Het saldo met een looptijd tussen 1 en 5 jaar bedraagt € 27.500.000

Het saldo met een looptijd langer dan 5 jaar bedraagt € 50.620.000

Bank Nederlandse Gemeenten

Bij de BNG bank zijn voor RENDO drie leningen overeengekomen:

Lening 1: Bedrag € 7.500.000 tegen een looptijd van 7 jaar, rentepercentage 1,3%. Aflossing: juni 2023

Lening 2: Bedrag € 8.250.000 tegen een looptijd van 9 jaar, rentepercentage 1,9%. Aflossing: december 2024

Lening 3: Bedrag € 8.250.000 tegen een looptijd van 10 jaar, rentepercentage 2,0%. Aflossing: december 2025

Lening 4: Bedrag € 8.250.000 is op 1 december 2022 volledig afgelost.

Lening 5: Bedrag € 7.500.000 tegen een looptijd van 20 jaar, rentepercentage 3,02%. Opname : juni 2023; Aflossing juni 2043

Ten aanzien van N.V. RENDO Holding is bij de BNG bank een financieringsovereenkomst afgesloten ten bedrage van totaal € 10.000.000. Hiervan is € 5.000.000 een langlopende lening met een looptijd van 9 jaar een rentepercentage 2,505% en een aflossing in juli, jaarlijks vanaf 1 juli 2027 t/m 1 juli 2031 ten bedrage van € 1.000.000 per genoemd jaar. De overige € 5.000.000 is verstrekt in de vorm van een kasgeldlening met een minimum opname van € 1.000.000 (Floating Rate Loan). De spread van deze lening is 0,86% en over het niet opgenomen deel geldt een bereidstellingsprovisie van 0,33%.

Ten aanzien van de financiering bij Bank Nederlandse Gemeenten is de volgende ratio overeengekomen: Het solvabiliteitspercentage van de geconsolideerde balans van N.V. RENDO Holding en de balans van N.V. RENDO dient te allen tijde hoger dan 30,0% te zijn. In 2022 zijn de financieringsovereenkomsten tussen N.V. RENDO met de BNG en N.V. RENDO Holding met de BNG gewijzigd. De wijziging betreft een aanpassing van artikel 5.3 Financiële voorwaarden als ook de definitie van de solvabiliteitsratio. In de berekening van de solvabiliteitsratio van N.V. RENDO Holding worden de niet-geconsolideerde deelnemingen van RE-NET en de vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen van RE-NET niet meer gecorrigeerd op het eigen vermogen en balanstotaal. Het solvabiliteitspercentage (gecorrigeerd eigen vermogen / gecorrigeerd Balanstotaal) per ultimo 2022 bedraagt 42,1% (2021: 40,2%) voor N.V. RENDO en voor N.V. RENDO Holding 42,1% (2021: 41,8%). Hiermee is voldaan aan deze ratio.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Ten aanzien van RE-NET B.V. is bij de BNG bank een financiering verstrekt ten bedrage van totaal € 15.000.000. Hiervan is € 7.500.000 een langlopende lening met een looptijd van 10 jaar een rentepercentage 0,9% en een jaarlijkse aflossing van € 300.000 in augustus. Het tweede deel van deze financiering betreft een lening van € 4000.000 met jaarlijkse aflossing van € 160.000 en een looptijd t/m 1 augustus 2029 (9 jaar).

In 2022 is de kasgeldfaciliteit ten bedrage van € 3.500.000 omgezet in een langlopende lening met een looptijd van 7 jaar en 10 maanden met een rentepercentage van 1,0%.

In 2022 is de financieringsovereenkomst tussen RE-NET en de BNG ook gewijzigd in verband met een aanpassing van artikel 5.3 Financiële voorwaarden als ook de definitie van de solvabiliteitsratio. In de ratioberekeningen wordt hier ook geen rekening meer gehouden met de vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen van RE-NET en latente belastingvorderingen.

N.V. RENDO Holding dient een solvabiliteitspercentage van tenminste 30,0% te hebben. Aan deze ratio is door N.V. RENDO Holding voldaan. Het solvabiliteitspercentage (gecorrigeerd eigen vermogen / gecorrigeerd Balanstotaal) per ultimo 2022 42%. Hiermee is voldaan aan deze ratio.

De Interest Coverage Ratio (ICR=bedrijfsresultaat gedeeld door het totaal van de financiële lasten) dient ten minste 1,7 te bedragen. De ICR ultimo 2022 bedraagt 5,2 (2021: 7,6), hiermee is voldaan aan de ratioverplichting. De ratio's van de geconsolideerde cijfers zijn van toepassing op de lening aan RE-NET B.V.

ING Bank

Bij de ING bank is een financiering overeengekomen van € 10.000.000 voor een looptijd van 10 jaar, tegen een rentepercentage van 1,6%. Aflossingsverplichting is in augustus 2027.

Ten aanzien van de financiering van € 10.000.000 bij de ING zijn financiële ratioverplichtingen afgesproken en zekerheden verstrekt die overeenkomen met het besluit financieel netbeheerder. Over 2022 is voldaan aan de ratioverplichtingen. Tevens is destijds in 2017 in het kader van deze financiering door N.V. RENDO Holding een artikel 2.403 BW aansprakelijkheidsverklaring gedeponereerd voor de schulden van N.V. RENDO.

NWB bank

Door de NWB bank is een totale financiering verstrekt van € 40.000.000. In 2022 is een financiering van € 10.000.000 aangetrokken met een rentepercentage van 3,418% en een looptijd van 20 jaar. Daarnaast is sprake van een reeds lopende lening van € 10.000.000 (rentepercentage 0,8%, looptijd 20 jaar, aflossing in december 2040). De overige financiering van € 20.000.000 betreft een aangegeven lening van € 10.000.000 (rentepercentage 1,7%, looptijd 10 jaar, aflossing in augustus 2029) in 2019 en een kasgeldlening van € 2.000.000 (vast gedeelte). De overige € 8.000.000 is variabel. (rentepercentage variabel 1 maands Euribor + variabel, looptijd 9 jaar, aflossing in augustus 2028).

Hierbij zijn financiële ratioverplichtingen afgesproken en zekerheden verstrekt die overeenkomen met het besluit financieel netbeheerder. Over 2022 is voldaan aan de ratioverplichtingen. Ten aanzien van de verstrekte financiering zijn financiële ratioverplichtingen afgesproken:

- Het bedrijfsresultaat voor rente en belasting gedeeld door de bruto rentelasten bedraagt ten minste 1,7. De ICR ultimo 2022 bedraagt 6,5. Hiermee is voldaan aan de ratioverplichting.
- De som van de netto winst uit gewone bedrijfsuitoefening, afschrijvingen, amortisatie, latente belastingen, overige kostenposten waarvoor geen kasgeld noodzakelijk is en bruto rentelasten gedeeld door de bruto rentelasten bedraagt ten minste 2,5. Deze ratio bedraagt ultimo 2022 11,8. Hiermee is voldaan aan deze ratioverplichting.
- De som van de netto winst uit gewone bedrijfsuitoefening, afschrijvingen, amortisatie, latente belastingen en overige kostenposten waarvoor geen kasgeld noodzakelijk is gedeeld door de totale schuld bedraagt ten minste 0,11. Deze ratio bedraagt ultimo 2022 0,17. Hiermee is voldaan aan deze ratioverplichting.
- De totale schuld gedeeld door de som van de totale schuld en het eigen vermogen inclusief minderheidsbelangen en preferente aandelen is maximaal 0,7. Deze ratio bedraagt ultimo 2022 0,54. Hiermee is voldaan aan deze ratioverplichting.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Vooruitontvangen bijdragen

	31-12-2022	31-12-2021
Saldo per 1 januari	10.817	11.213
Ontvangsten	882	568
	11.698	11.782
Vrijval ten gunste van omzet	-923	-965
Saldo per 31 december	10.776	10.817

Het betreffen ontvangen bijdragen van klanten in verband met aanpassingen, wijzigingen en aanleg van nieuwe aansluitingen. De nieuwe bijdragen worden jaarlijks gesaldeerd en als totaal op de post 'ontvangsten' bijgeboekt op de vooruitontvangen bijdragen. Deze gesaldeerde jaarlijkse toevoeging valt tussen 10 en 25 jaar vrij ten gunste van de omzet. Het saldo met een looptijd <1 jaar bedraagt € 38.299. Het saldo met een looptijd tussen 1 en 5 jaar bedraagt € 611.285. Het saldo met een looptijd langer dan 5 jaar bedraagt € 10.125.998.

Noot 11) Kortlopende schulden

(bedragen tabel x € 1.000,-)

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2022	31-12-2021
Aflossingsverplichtingen	7.960	8.710
Schulden aan kredietinstellingen	1.000	3.000
Schulden aan leveranciers en handelskrediteuren		
Handelskrediteuren	866	864
Totaal	866	864
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	442	1.270
Vennootschapsbelasting	0	0
Dividendbelasting	0	0
Loonbelasting en sociale premies	422	392
	863	1.662
Schulden ter zake van pensioen	137	131
Overige schulden		
Onderhanden projecten	910	9
Diversen	0	9
Totaal	910	18
Overlopende passiva		
Inkoop gas en elektra	0	0
Nog te betalen rente	436	283
Diversen	2.001	5.353
Totaal kortlopende schulden	14.174	20.022

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan. In de kortlopende schulden is begrepen de aflossingsverplichting van leningen aan de BNG, ING en NWB voor de komende 12 maanden.

In verband met de stelselwijziging van de presentatie van de opbrengst van het onderhanden werk zijn deze verantwoord onder de overlopende passiva in plaats van de materiële vaste activa. De vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast ten bedrage van € 117.342.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Opvolging fraudezaken

Als gevolg van de fraudezaken rondom de SGI centrale in Steenwijk en de verkoop van het energieleveringsbedrijf aan Electrabel zijn er door RENDO diverse beslagen gelegd en civielrechtelijke procedures onderhanden tegen direct betrokkenen. De door RENDO geleden schade wordt hiermee zoveel als mogelijk verhaald op de betrokken partijen. Op basis van de gerechtelijke uitspraken in eerste aanleg is gestart met de uitwinning van beslagen. In dat kader zijn in 2020 bedragen ontvangen waarvan € 1.102.000 is opgenomen op de balans onder overige schulden. Dit is gecontinueerd in 2021. De uitwinning van een ander vermogensbestanddeel heeft in 2022 plaatsgevonden, met een opbrengst van € 466.000. Op 14 februari 2023 heeft het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden een, voor RENDO gunstige, uitspraak gedaan in het hoger beroep. Daarmee zijn voor RENDO de ontvangen gelden onconditioneel geworden en zijn de gereserveerde bedragen ten gunste van het resultaat 2022 gebracht. Het vonnis van Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is 20 jaar uitwinbaar. Mogelijk dat toekomstig nog verdere beperkte baten zullen worden ontvangen.

MeppelEnergie B.V.

Er is sprake van een procedure onder de Wet homologatie onderhands akkoord (WHAO) inzake MeppelEnergie. Op dit moment is niet aan te geven of en zo ja welke mogelijke verplichtingen hieruit gaan voortvloeien.

Meerjarige financiële verplichtingen

Borgstellingsovereenkomst EDSN

In 2021 is de geldlening van N.V. RENDO aan EDSN geheel afgelost. Hiervoor in de plaats is een overeenkomst aangegaan waarin de kleinere netwerkbedrijven en TenneT, ten gunste van de drie grote regionale netbeheerders met EDSN, zich borg zullen stellen voor de betalingen van alle bedragen die onder deze overeenkomst vallen (wel in verhouding tot het gehouden belang welke de netbeheerder heeft in het aandelenkapitaal van EDSN).

Borgstellingsovereenkomst BAS B.V.

In 2022 is aan BAS B.V. een maximale lening verstrekt van 5 miljoen door TenneT en GTS. Van de aandeelhouders is een borgstelling voor de lening gevraagd naar rato van hun aandeelhoudersbelang. Voor N.V. RENDO bedraagt de maximale borg c.q. garantstelling € 39.500.

Garantstelling

Daarnaast is er een garantstelling afgegeven aan EDSN door de aandeelhouders, waaronder N.V. RENDO. In geval van ontbinding/beëindiging van activiteiten anderzijds handelen welke tot vereffening leidt, staan de aandeelhouders garant voor alle betalingsverplichtingen met betrekking tot de crediteuren (waaronder conform genoemde overheidsinstanties welke zijn vastgelegd in de overeenkomst) naar behoren na te komen en af te wikkelen. Hieronder valt eveneens het beschikbaar stellen van voldoende geldmiddelen. De verstrekte geldleningen aan EDSN vallen hier buiten. Garantstelling is op basis van het aandeelhoudersbelang. De maximale omvang van N.V. RENDO beperkt zich tot een bedrag van maximaal € 74.795.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

N.V. RENDO Holding vormt met ingang van 1 januari 2017 met haar groepsmaatschappijen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Op grond van de Invorderingswet zijn de vennootschap en de met haar gevoegde groepsmaatschappijen ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belastingen. Vanwege de juridische splitsing van N.V. RENDO, welke met terugwerkende kracht naar 1 januari 2020 heeft plaatsgevonden, is N.V. RENDO per genoemde datum ontvoegt uit de fiscale eenheid. Per 1 januari 2021 is N.V. RENDO opnieuw toegevoegd aan de fiscale eenheid.

Voorwaardelijke verplichtingen

RE-FLEX Beheer N.V. is eigenrisicodrager inzake WW-verplichtingen.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

Noot 12) Netto-omzet

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	2022	2021
Omzet transport energie	28.971	29.287
Omzet diensten vanuit Enavi	986	966
Omzet glasvezeldiensten	1.474	1.170
Overige omzet	701	366
Totaal	32.132	31.789

De netto-omzet wordt volledig in Nederland gerealiseerd. Naar aanleiding van de stelselwijziging 'Opbrengst onderhanden projecten', zijn deze mutaties verantwoord onder de netto-omzet. De opbrengst van de onderhanden projecten bedraagt in 2022 € -419.656.

De netto-omzet is met 1,08% gestegen ten opzichte van 2021.

Onderstaand een cijfermatig overzicht van de aanpassingen i.v.m. de toegepaste stelselwijziging (inclusief de verplaatsing van de vrijval bijdragen en de aangepaste presentatie van de geactiveerde productie voor het eigen bedrijf.

	Nieuwe presentatie 2021	Oude presentatie 2021	Vershil
Aangepaste Netto omzet i.v.m. presentatie wijziging	31.789	32.754	965
Mutatie OHW	-168	0	168
Geact prod eigen bedrijf	0	8.598	8.598
Vrijval bijdragen	965	0	-965
	32.586	41.352	8.766
Aangepaste Kosten i.v.m. presentatie wijziging			
Kosten van grond- en hulpstoffen	-216	1.937	2.153
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	10.046	6.095	-3.951
Dekking (interne) uren	-10.564	0	10.564
	734	-8.032	-8.766

De vrijval bijdragen houden verband met de vooruitontvangen bijdragen onder de langlopende schulden.

Noot 13) Overige bedrijfsopbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet rechtstreeks samenhangen met de levering van goederen of diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten. De opbrengsten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

Noot 14) Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

(bedragen tabel x € 1.000,-)

Hieronder zijn verantwoord de geactiveerde kosten op investeringsprojecten welke zijn geactiveerd als onderdeel van de materiële vaste activa.

	2022	2021
Kosten materiaal	2.211	2.148
Kosten uren	2.593	2.857
Kosten werken derden	3.816	3.593
	8.620	8.598

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

Noot 15) Dekking (interne) uren

De dekking (interne) uren betreffen de dekkingen welke ontstaan als creditboeking van de geboekte (interne) uren. De opbrengst van deze uren worden gepresenteerd als dekking (interne) uren. Voorheen bestond deze post als onderdeel van de post 'kosten uitbesteed werk en andere externe kosten'.

Noot 16) Personeelskosten

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	2022	2021
Lonen en salarissen	7.008	6.603
Sociale lasten	1.075	938
Pensioenlasten	1.184	1.155
Reservering toekomstige jubileum uitkeringen	-5	-37
Reservering verlof	975	909
Totaal	10.238	9.567

Personeelsbezetting in FTE exclusief inleen- en uitzendkrachten en overuren

In het verslagjaar was de gemiddelde personeelsbezetting in fte's 127,57 (2021: 120,29 fte's).

Bezoldiging bestuurder en commissarissen

Wet Normering Topinkomen directie in €

Functiegegevens

Topfunctionaris

Functie

Aanvang en einde functievervulling

Omvang dienstverband

(Fictieve) dienstbetrekking

	2022	2021
	E.Veenstra	E.Veenstra
	Alg Directeur	Alg Directeur
	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
	1	1
	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	185.639	179.736
Beloningen betaalbaar op termijn	23.658	23.421
<i>Subtotaal</i>	209.297	203.157
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	209.000
Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	209.297	203.157
Het bedrag van de overschrijding en de reden	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigd bedrag	n.v.t.	n.v.t.

Binnen de groep van N.V. RENDO Holding is de WNT van toepassing op N.V. RENDO. Het voor N.V. RENDO toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000,- (het algemeen bezoldigingsmaximum). Voor de bezoldiging van de topfunctionarissen wordt uitgegaan van de volledige bezoldiging uit dienstbetrekking bij N.V. RENDO Holding. De werkgeverskosten worden door N.V. RENDO Holding doorbelast aan N.V. RENDO.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Leden van de Raad van Commissarissen

2022						
Naam	D.J. Klein Essink	G.F. Bakema	E.S. Rijnders	P. Adema	A. Laning	A.R. Snapper
Functie	president commissaris	lid	lid t/m	lid t/m	lid	(aankomend) lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-01	01-01 t/m 02-10	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging						
Bezoldiging	14.493	10.857	1.007	7.930	12.791	12.596
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	1.835	16.274	21.600	21.600
Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	14.493	10.857	1.007	7.930	12.791	12.596
Het bedrag van de overschijding en de reden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

2021						
Naam	D.J. Klein Essink	G.F. Bakema	E.S. Rijnders	P. Adema	A. Laning	A.R. Snapper
Functie	lid / president commissaris	lid	lid	lid	lid	(aankomend) lid
Aanvang en einde funtievervulling in 2021	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-02 t/m 31-12	01-02 t/m 31-12
Bezoldiging						
Bezoldiging	14.096	10.434	12.138	10.434	11.222	11.162
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	30.462	20.900	20.900	20.900	19.125	19.125
Totale bezoldiging	14.096	10.434	12.138	10.434	11.222	11.162

Voor de leden van de Raad van Commissarissen zijn er geen pensioenverplichtingen. Gedurende het verslagjaar zijn aan de commissarissen geen bedragen in de vorm van voorschotten of kredieten verleend. Er zijn geen verplichtingen jegens de Raad van Commissarissen aangegaan. De bezoldiging van elke topfunctionaris, is lager dan het individueel bezoldigingsmaximum dat van toepassing is. Er is geen sprake van een overschijding.

De RvC leden de heer E.S. Rijnders en de heer P. Adema zijn in 2022 uitgetreden uit de Raad van Commissarissen. Mevrouw A.R. Snapper – Valkman is per februari 2022 benoemd en daarmee formeel toegetreden tot de RvC. Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Aantal werknemers per 31 december exclusief inleen- en uitzendkrachten

De algemeen directeur is in dienst van N.V. RENDO Holding. Ultimo 2022 zijn in totaliteit 17 medewerkers ondergebracht bij N.V. RENDO Holding in verband met de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB). De overige medewerkers zijn juridisch in dienst van RE-FLEX Beheer N.V., maar werkzaam voor de verschillende vennootschappen.

De werknemers zijn ultimo 2022 en 2021 hoofdzakelijk werkzaam voor de volgende entiteiten:

	2022	2021
N.V. RENDO Holding	2	1
RE-FLEX Beheer N.V.	39	38
N.V. RENDO	78	73
Enavi B.V.	2	2
N-TRA B.V.	4	5
RE-NET B.V.	11	8
Totaal aantal personeelsleden	136	127

Er waren 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2021: 0).

Noot 17) Overige bedrijfskosten

(bedragen tabel x € 1.000,-)

Hieronder zijn onder meer opgenomen de contributies aan diverse instellingen, de overige personeelskosten en de honoraria accountantsorganisatie, waarvan onderstaande specificatie:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

	2022	2021
Controle van de jaarrekening	148	138
Andere controlewerkzaamheden	3	7
Nagekomen kosten controle jaarrekening 2021	12	56
Totaal	164	201

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door de accountantsorganisatie. Deze kosten betreffen de accountantskosten toegerekend aan de controle van de jaarrekeningen (planningsfase, interim controle en eindejaarscontrole). De controle van de Reguleringsdata 2022 ten bedrage van € 18.000 is bij de projectkosten ondergebracht in N.V. RENDO.

Noot 18) Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	2022	2021
Afschrijvingen immateriële vaste activa	1.082	1.187
Afschrijvingen materiële vaste activa	7.069	7.059
Desinvesteringen vaste activa	453	587
Totaal	8.604	8.833

De desinvestering vaste activa betreft een desinvestering van de gas – en elektriciteitsmeters kleinverbruik over de jaren 2021 en 2022.

Noot 19) Opbrengst van financiële vaste activa

Dit betreft de rentebaten van de aan de medewerkers van de vennootschap verstrekte hypothecaire geldleningen, overige verstrekte leningen en ontvangen dividend van effecten.

Noot 20) Overige rentebaten en soortgelijke opbrengsten

Betreft voornamelijk rente rekening-couranten.

Noot 21) Rentelasten en soortgelijke kosten

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	2022	2021
Rente onderhandse langlopende leningen	1.233	1.059
Rente rekening-courant	0	-2
Diversen	181	60
Totaal	1.414	1.117

De stijging van de rentelasten wordt voornamelijk veroorzaakt door het aantrekken van nieuwe langlopende geldleningen.

Noot 22) Vennootschapsbelasting

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	2022	2021
De verschuldigde belasting is als volgt te berekenen:		
Vennootschapsbelasting boekjaar	905	1.300
Mutatie belastinglatentie commercieel-fiscaal verschil	840	585
Vennootschapsbelasting voorgaande boekjaren	74	0
Commerciële belastingdruk	1.819	1.885
Belasting volgens de winst en verliesrekening	1.819	1.885

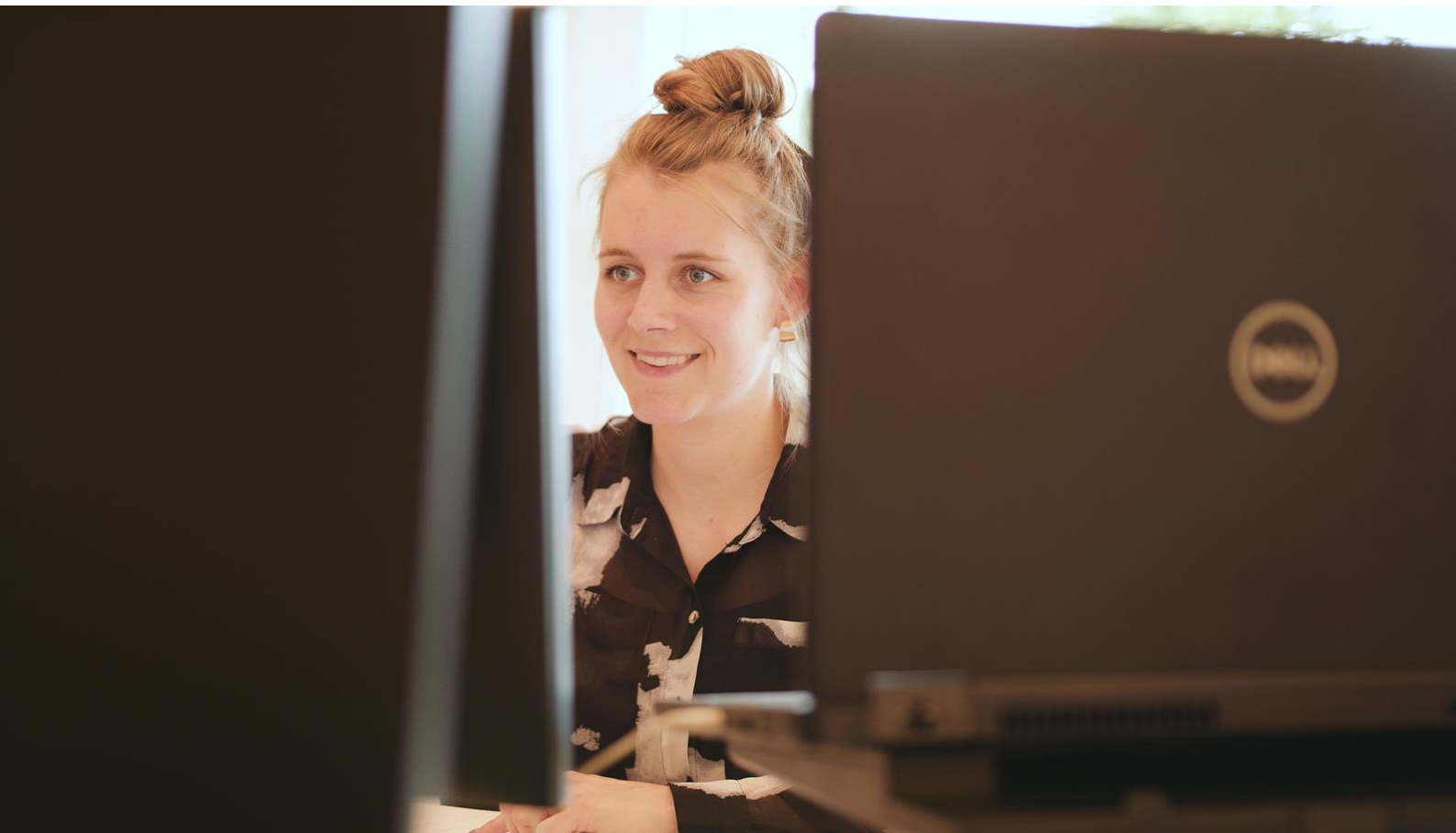
Het toepasselijk belastingtarief in de eerste tariefschijf tot en met € 395.000 (2021: € 245.000) is in 2022 15,0% (2021: 15,0%). Het belastingtarief boven de € 395.000 is gelijk gebleven met voorgaand jaar met een percentage van 25,8%. Het effectieve belastingtarief voor 2022 bedraagt 23%. Voor 2021 was dit 25%. Het lagere effectieve belastingtarief is mede veroorzaakt door een bijzondere bate in RENDO Duurzaam waarvoor afwijkende afspraken zijn gemaakt met de Belastingdienst ten aanzien van de belastbaarheid.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

JAAARREKENING 2022 N.V. RENDO HOLDING

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *AMT*

Vennootschappelijke balans per 31 december 2022 voor winstbestemming

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	Noot	31-12-2022	31-12-2021
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	3.291	3.354
Financiële vaste activa	2	80.105	74.273
		83.395	77.626
Vlottende activa			
Vorderingen op groepsmaatschappijen		9	103
Vorderingen		226	13
Belastingen en sociale premies	3	1.607	3.328
Liquide middelen		55	14
		1.897	3.459
		85.292	81.085
Passiva			
Eigen vermogen			
Geplaatst kapitaal	4	446	446
Wettelijke reserve	5	188	386
Overige reserves	6	70.390	68.603
Resultaat boekjaar	7	5.917	6.589
		76.941	76.024
Langlopende schulden			
Langlopende schulden		6.000	0
		6.000	0
Kortlopende schulden			
Schulden aan kredietinstellingen		1.000	0
Schulden aan groepsmaatschappijen	8	1.173	2.413
Overige schulden		120	2.590
Belastingen en sociale premies	9	59	59
		2.351	5.061
		85.292	81.085

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2022

(bedragen tabel x € 1.000,-)

	Noot	2022	2021
Netto omzet		0	0
Som der netto-omzet		0	0
Bij: Overige bedrijfsopbrengsten		112	108
Som der bedrijfsopbrengsten		112	108
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf		26	1
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten		26	1
Geactiveerde productie		0	0
Som opbrengsten incl. geactiveerde productie		112	108
Af:			
Kosten uitbesteed werk en externe kosten		-299	-320
Overige bedrijfskosten		338	288
Som der bedrijfslasten (voor afschrijving)		39	-32
Afschrijving op immateriële- en materiële vaste activa		89	91
Som der bedrijfslasten (na afschrijving)		128	58
Bedrijfsresultaat		-17	50
Opbrengst van financiële vaste activa		60	0
Bij: Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		0	0
Af: Rentelasten en soortgelijke kosten		121	61
		-61	-61
Resultaat voor belastingen		-78	-11
Af: Belastingen resultaat		-38	3
		-40	-14
Resultaat uit deelnemingen	10	5.957	6.597
Resultaat na belastingen		5.917	6.589

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

Toelichting op de vennootschappelijke balans voor winstbestemming

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

Financiële vaste activa

De deelnemingen worden gewaardeerd op basis van de nettovermogenswaarde volgens de vermogensmutatiemethode.

Noot 1) Materiële vaste activa

(bedragen tabel x € 1.000,-)

Het verloop is als volgt:

	2022	2021
Saldo per 1 januari	3.354	3.443
Investerings	26	1
Afschrijvingen	-89	-91
Balanswaarde per 31 december	3.291	3.354

Dit betreft de bedrijfspanden te Meppel en Steenwijk.

Noot 2) Financiële vaste activa

(bedragen tabel x € 1.000,-)

Groepsmaatschappijen van N.V. RENDO Holding te Meppel per 31 december 2022

Groepsmaatschappijen	Vestigingsplaats	Aandeel	403-verklaring
RE-FLEX Beheer N.V.	Meppel	100%	Ja
N.V. RENDO	Meppel	100%	Nee
RENDO Duurzaam B.V.	Meppel	100%	Ja
Enavi B.V.	Meppel	100%	Nee
N-TRA B.V.	Meppel	100%	Nee
RE-NET B.V.	Meppel	100%	Ja

Het verloop deelneming is als volgt:

	2022	2021
Saldo per 1 januari deelneming	74.179	72.550
Dividenduitkering	-4.000	-5.000
Mutatie latente belasting vordering	0	33
Resultaat deelnemingen	5.957	6.597
Saldo per 31 december deelneming	76.136	74.179
Geldlening	3.750	0
Actieve belastinglatentie	218	93
Totaal financiële vaste activa	80.105	74.273

Noot 3) Belastingen en sociale premies

De belastingen en sociale premie betreft de omzetbelasting ten bedrage van € 20.792 (2021: € 18.671), de VPB ten bedrage van € 1.484.122 (2021: € 3.300.809) en de dividendbelasting ten bedrage van € 5.656 (2021: 8.419).

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Noot 4) Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 2.000 gewone aandelen van € 450 nominaal. Hiervan zijn bij 9 gemeenten 991 aandelen geplaatst met een totale waarde geplaatst aandelenkapitaal van € 445.950, dit betreffen gewone aandelen. In het aandelenkapitaal heeft in 2022 geen mutatie plaatsgevonden.

Het eigen vermogen in N.V. RENDO Holding wijkt niet af van de geconsolideerde jaarrekening.

Noot 5) Wettelijke reserve

(bedragen tabel x € 1.000,-)

Het verloop kan als volgt worden gespecificeerd:

	2022	2021
Saldo per 1 januari	386	714
Mutatie boekjaar	-198	-327
Saldo per 31 december	<u>188</u>	<u>386</u>

De toevoeging van de wettelijke reserve bedraagt € 23.858. De afwaardering van de wettelijke reserve bedraagt € 222.100.

Noot 6) Overige reserves

(bedragen tabel x € 1.000,-)

Het verloop kan als volgt worden gespecificeerd:

	2022	2021
Saldo per 1 januari	68.603	66.185
Resultaat voorgaand boekjaar	6.589	9.555
Mutatie latente belasting vordering	0	36
Mutatie wettelijke reserve	198	327
Uitgekeerd dividend	-5.000	-7.500
Saldo per 31 december	<u>70.390</u>	<u>68.603</u>

Noot 7) Resultaat boekjaar

(bedragen tabel x € 1.000,-)

Het verloop kan als volgt worden gespecificeerd:

	2022	2021
Saldo per 1 januari	6.589	9.555
Resultaatverdeling	-6.589	-9.555
Resultaat boekjaar	<u>5.917</u>	<u>6.589</u>
Saldo per 31 december	<u>5.917</u>	<u>6.589</u>

Het eigen vermogen in N.V. RENDO Holding wijkt niet af van de geconsolideerde jaarrekening .

Bestemming van het resultaat

De winst- en verliesrekening na belastingen sluit met een positief saldo van € 5.917.098. Voorgesteld wordt om aan de aandeelhouders een dividend uit te keren van € 5.500.000, bestaande uit EUR 4 miljoen regulier dividend en EUR 1,5 miljoen buitengewoon dividend, en om het overige deel van het resultaat toe te voegen aan de reserves.

Noot 8) Schulden aan groepsmaatschappijen

Over het gemiddeld saldo van deze rekening-courantverhoudingen wordt 3,0% rente per jaar berekend (2021: 1,0%). Omtrent aflossing en zekerheden is niets overeengekomen.

Noot 9) Belastingen en sociale premies

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

In 2022 betreft de belastingen en sociale premies de pensioenpremie van december 2022 ten bedrage van € 12.828 (2021: € 13.807). Daarnaast is onder deze post de afdracht loonheffing over de maand december 2022 opgenomen ten bedrage van € 45.849 (2021: € 45.463).

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voorwaarden

N.V. RENDO Holding heeft zich hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de uit rechtshandelingen voortvloeiende schulden van de vennootschappen RE-FLEX Beheer N.V., RENDO Duurzaam B.V. en RE-NET B.V. Hierbij is het bepaalde in artikel 403 lid 1 sub f van Boek 2 BW in aanmerking genomen. Voor wat betreft de verslaglegging van de genoemde deelnemingen is gebruik gemaakt van de vrijstellingen ex artikel 403 van Boek 2 BW.

N.V. RENDO Holding vormt met ingang van 1 januari 2021 met haar groepsmaatschappijen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Op grond van de Invorderingswet zijn de vennootschap en de met haar gevoegde groepsmaatschappijen ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belastingen.

In de jaarrekening van N.V. RENDO Holding wordt een belastinglast berekend op basis van het door N.V. RENDO Holding behaalde commerciële resultaat. Door de vennootschap wordt via de rekening-courant verhouding afgerekend met de haar gevoegde maatschappijen.

Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening

Noot 10) Resultaat uit deelnemingen

Dit betreft het resultaat van de groepsmaatschappijen. Voor nadere informatie en toelichting op de overige posten wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

Personeelskosten

In N.V. RENDO Holding zijn werknemers in dienst, met een tijdelijk contract. Het gaat om 12,38 fte.

In tegenstelling tot RE-FLEX Beheer N.V. is N.V. RENDO Holding geen eigenrisicodragers voor de WW.

De personeelskosten worden doorbelast aan RE-FLEX Beheer N.V. en daarmee effectief gezien verantwoord in RE-FLEX Beheer N.V. De reden hiervoor is dat RE-FLEX Beheer N.V. fungeert als een uitzendbureau voor de diverse RENDO Bedrijven en de kostenplaatsen waaronder deze medewerkers vallen, ook onder RE-FLEX Beheer N.V. vallen.

De doorbelasting van de personeelskosten aan RE-FLEX Beheer N.V. worden als negatieve kosten verantwoord in N.V. RENDO Holding en niet als omzet. Presentatie technisch resulteert dit in een nihil post in N.V. RENDO Holding. Daarom zijn deze kosten niet als zodanig zichtbaar in de enkelvoudige jaarrekening van N.V. RENDO Holding. De verplichtingen en afdrachten van de sociale lasten en de belastingen lopen wel via N.V. RENDO Holding.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Meppel, 9 mei 2023

Handtekening :

Het bestuur :

E.R. Veenstra, algemeen directeur

.....

Raad van Commissarissen :

G.F. Bakema

.....

D.J. Klein Essink, voorzitter

.....

A. Laning

.....

A.R. Snapper-Valkman

.....

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft de opgemaakte jaarrekening vastgesteld op 1 juni 2023.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

Overige gegevens

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *Ant*

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Voor de controleverklaring van de onafhankelijke accountant verwijzen wij graag naar de volgende pagina's.

Winstbestemming

In de statuten is in artikel 31 het onderstaande opgenomen inzake de winstbestemming:

Artikel 31

Lid 1. De winst staat ter beschikking van de algemene vergadering.

Lid 2. De uitkeringen kunnen slechts plaats hebben tot ten hoogste het uitkeerbare deel van het eigen vermogen.

Lid 3. Uitkeringen van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

Lid 4. De vennootschap kan slechts tussentijds uitkeringen doen indien uit een conform de wettelijke vereisten opgestelde tussentijdse vermogensopstelling blijkt dat aan het vereiste van het tweede lid is voldaan. De vennootschap legt de vermogensopstelling ten kantore van het handelsregister neer binnen acht dagen na de dag waarop het besluit tot uitkering wordt bekend gemaakt.

Lid 5. De algemene vergadering kan, met inachtneming van het dienaangaande in het tweede lid bepaalde, besluiten tot uitkeringen ten laste van een reserve.

Lid 6. Bij de berekening van de winstverdeling tellen de aandelen en/of de certificaten die de vennootschap in haar eigen kapitaal houdt niet mee.

Lid 7. De vordering van een aandeelhouder tot uitkering van de winst verjaart door verloop van vijf (5) jaren na de dag van het besluit tot uitkering van de winst.

Conform de statuten N.V. RENDO Holding artikel 31 lid 1 staat het resultaat ter beschikking van de Algemene vergadering van Aandeelhouders d.d. 1 juni 2023.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf:

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 09-05-2023

Paraaf: *AMT*

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van N.V. RENDO Holding

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van N.V. RENDO Holding te Meppel gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. RENDO Holding op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van N.V. RENDO Holding zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleprotocol WNT 2022 niet van toepassing

Voor de WNT verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening heeft N.V. RENDO Holding gebruik gemaakt van de WNT-groepsverantwoording als bedoeld in artikel 5c lid 3 van de Uitvoeringsregeling WNT 2022. Op grond van de brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants d.d. 14 februari 2023 met kenmerk 2023-0000083914, hebben wij de werkzaamheden op grond van het Controleprotocol WNT 2022 niet uitgevoerd.

Wij geven dan ook geen oordeel in hoeverre de WNT toelichtingen in de jaarrekening 2022 voldoen aan de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). Ons oordeel over de jaarrekening is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak continuïteit

Zoals toegelicht in het onderdeel 'Continuïteit' op pagina 38 van de jaarrekening, heeft de directie geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's). Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de directie te evalueren omvatten onder andere:

- ▶ Het beoordelen van de continuïteitsveronderstelling door de directie op basis van onze kennis van de entiteit en onze controlewerkzaamheden;
- ▶ Het nagaan of de directie gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd waardoor gerede twijfel kan ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven;
- ▶ Het evalueren van de begrote (operationele) resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening, rekening houdend met ontwikkelingen in de branche en onze kennis uit de controle;
- ▶ Het analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd, inclusief het voldoen aan de relevante convenanten;
- ▶ Het inwinnen van inlichtingen bij de directie over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de directie verrichte continuïteitsbeoordeling.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is en er geen continuïteitsrisico's zijn geïdentificeerd.

Controleaanpak fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar bladzijde 23 in het jaarverslag, waarin het bestuur uiteen heeft gezet op welke wijze zij invulling geeft aan frauderisicobeheersing. Wij constateren dat in 2022 de frauderisicoanalyse met de raad van commissarissen is besproken door de directie. Daarnaast past de directie de gedragscode van Netbeheer Nederland toe, die onder andere bevat dat de relevante privacywetgeving wordt nageleefd.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook de klokkenluidersregeling. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving en oneigenlijke toe-eigening van activa.. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Op basis van onze controlestandaarden gaan wij altijd uit van de veronderstelling dat bij de omzetverantwoording sprake is van een frauderisico. Bij N.V. RENDO Holding hebben wij de mogelijkheid dat zich hier een frauderisico voordoet, geïdentificeerd en ingeschat als onderdeel van het hierna genoemde risico rond 'management override'.

Het door ons geïdentificeerde frauderisico en de uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

- ▶ Management override of internal control, hieronder valt:
 - ▷ Transacties buiten de normale bedrijfsvoering, waaronder het flatteren van de omzet door handmatige boekingen (memoriaalboekingen) om aan de dividendbehoefte van de aandeelhouders te voldoen;
 - ▷ Boekingen rondom periode afsluitingen, waaronder het verantwoorden van fictieve omzet.

Bij de controle besteden wij aandacht aan het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management. Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

- ▷ Evalueren van de opzet en het bestaan van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's, zoals het proces met betrekking tot het verwerken en vastleggen van journaalboekingen en het opstellen van de financiële overzichten;
- ▷ Toetsen van de in het grootboek vastgelegde journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht, waaronder specifiek de memoriaalboekingen die de opbrengsten beïnvloeden;
- ▷ Onderzoeken van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering.
- ▷ Evalueren of de oordeelsvormingen en beslissingen van het management bij het maken van schattingen bij het opstellen van de jaarrekening, zoals waardering van materiële vaste activa, waardering van debiteuren en de omvang van het netverlies wijzen op mogelijke vooringenomenheid.

Wij hebben inzicht verworven in de voor de entiteit relevante wet- en regelgeving, waaronder de Elektriciteits- en Gaswet. Wij hebben gesprekken gevoerd met de manager markt en regulering en met de directie om inzicht te verkrijgen in hoeverre is voldaan aan wet- en regelgeving. Ook hebben wij kennis genomen van de notulen van de directie en van het complianceproces. Wij hebben inlichtingen ingewonnen bij de externe juridische adviseurs over lopende rechtszaken en claims. Wij hebben een schriftelijke bevestiging verkregen van het management dat alle bekende aangelegenheden van (vermoeden) van non-compliance aan ons zijn gemeld.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie en de raad van commissarissen.

Uit onze werkzaamheden volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

C. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het directieverslag;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- ▶ het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 9 mei 2023

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. R.H. Bouman RA
